طوبکین .

وطن قهرمانلری

[illegible] وطن [illegible]
بابالرمزنك وط[illegible]ون [illegible]
[illegible]

تاریخی پیه[illegible]

[illegible]

[illegible]

K A[illegible]

2689

ف. طویکین

وطن قهرمانلری

بیوك وطن محاربه‌سینه یوز یل طولو مناسبتیله

بابالرمزنك وطن ایچون کورسه‌تکان

فدائیلقلری شرفینه

تاریخی پیه‌سه.

دورت پرده‌ده

ناشری:

صباح کتبخانه‌سی

КАЗАНЬ.
Электро-типографія „УМИДЪ".
1912.

2638
Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди
اوفا
کتبخانه
قرائتخانه
У. Г. А. Б.
بولك نومیری
کیتاب نومیری
Государств. Баш. Центр. Библиотека

پیەسەنی تشکیل ایتوچیلر:

سلطانقای — قاراب طورورغه یواش سماقغنه بر یکت، ۲۲ یاشلرنده.

خیری — سلطانقاینڭ آناسی، ٤٥ یاشلرنده.

میکلوبدر — خیرینڭ قزی، ۱۳ یاشلرنده.

نعمان — قزوغنه‌طبیعتلی، بر قاتلیغنه‌یکت، ۲٤ یاشلرنده.

قارمش — نعمان‌نڭ آتاسی، آق‌صقاللی، بر قاتلیغنه قارت، ۵۷ یاشلرنده.

میکلوبیکه — قارمشنڭ خاتونی، ٥٠ یاشلرنده.

بیبی کمال — آلارنڭ قزی، ۱۹ یاشلرنده.

تحبی — سلطانقاینڭ دوستی، قیوغنه‌غیرتلیگنه‌یکت.

صولتاغای — آولده مشهور قورایچی.

ببکای — آنڭ خاتونی.

میکلوکای — صولتاغاینڭ کورشیسی، ۳۵ یاشلرنده بر یکت.

شمسی — ٦٠ یاشلرنده بر قارچق.

ولی — اسکریپکه‌چی یکت.

ولکای — ٤٠ یاشلرنده بر کشی.

مالای — بر آول مالایی.

شرمستری — ٦٥ شرده آول کشیسی.

واقعه بر آولده.

برنچی پرده

سلطانقایلرنڭ ایوی کورونه. پراستوی‌غنه بر آول ایوی، صول یاقلک بولمه اچینه کره طورغان ایشکـگه آلا چارشاو قوروب قویغان.

پرده کوتارلـگانک، برگنه ایتا کلی قزل آلاچا کولماك کیگان، باشنکغی فرانسوز یاولقنی قالپاقلاب به‌یله‌گان، خیری، تور ترزه یاننده آغز اچندن موڭلیغنه کوی کویلاب نرسه‌در جاماب اوطره.

خیری — میڭلو بدر! (بولمه ایچندن طاوش کیله) ئه‌و، انـکای.

خیری — تابدڭمی قزم؟ (بولمه‌ایچندن طاوش) یوق، مونده کورنمی بیت.

خیری — ای قادر! شونک جاماولق لرتو یونچگنک کیچه گنه بار ایدی‌له باسه (بولمه اچندن طاوش) یوق دیگاچ ایندی، اوزی ئلله قایده قویاده.

خیری — (اورنندن قوزغالا باشلاب) ای یارب قایا بولسون صوك اول، شونده بولمبچه (بولمه ایچندن

طاوش کیله) انکای، طابدم! (اول آراده بولمه ایچندن اوستکی ایتا گینه تارغنه ایتوب قزل صیتسه تکگان بویاق کواما کلی، باشنك یاولغی یوق، ساچلری توزوب بتکان مگلوبدر کیلوب چغا)

میکلوبدر — (آناسی‌یانینه‌باروب، آناسینداویماق بیرگانك) ازلی‌ازلی آروب بتدم، کوواس ته‌په‌نی آرتینه توشوب کیتکان ایدی.

خیری — ای قادر جوغالا کورماسون طاغی.

(اویماقنی آلوب قولینه کیگانده) اویماقسز بر چانچور حالده یوق، ئلده بله‌کایگنه بر جاماو صالغانچی بارماق بیتلرم آورتوب بتدی (اویماق کیوب تگه باشلی).

میکلوبدر — انکای، زهان بانولرغه قداچالی اوینارغه باریمو ایندی؟

خیری — بار ببکایم! اوزاق طورمه! جه‌می؟

میکلوبدر — بیك تیز قایتام انکای.

(یوگروب ایشکدن چغوب کیته. خیری طاغن آوز ایچندن کویلاب اشلی باشلی، اول آراده ایشکدن آلاچا کراما کلی، آق چیکمان بورکانگان شمسی کیلوب کره).

خیری — (آکا تابا قاراب) ئه‌یك‌وك شمسیتدای آولاقلابقنه یوریسك ایکان ئه‌لی (اورنندن قوزغالا).

شمسی — اوف الله، طنم بتدی. ایسانگنه طوراسزمی؟ سلطانقای بر بر اشده‌می ئلله؟ (چیکمانون جلکه‌سینه توشوروده باشنده‌غی قیقچاسون کوتار وبراك قویا).

خیری — یوق، شول نعمان قارشی طورا ایکان دیگاچ آبتراب چغوب کیتکان بولغان ایدی ئەلی شونده، اوطر ئەلی شەسیتدای!

شەمسی — یارار، یارار (یان‌ترزه بوینده‌غی‌اوزون اسکامیه‌گه اوطروب) آی شملق نعمانتی ئەیتەم، آتالری بیرورگه‌بولغاچ‌نی‌قالغان‌ایندی‌آ کار طرقلداب‌یورورگه (خیری اوّل‌گی اورنینه باروب اوطرا).

شەمسی — دعا قیلیق ئەلی بالام (اوزونغنه ایتوب دعا قیله‌لر).

شەمسی — «جوله‌ر سوزون تیز سویله‌ر» دی، میکلوبیکه یانینه بارغان ایدم ئەلی، آلای ایسابلری بیرورگه تابا ایکان شول «بیك طنچ اورون ایندی، شەسیتدای، جاوچی یبارسه‌لر بیرورگه حاضرله‌نوب طورادر ایدکده ئلله نرسه‌گه اوغلیبز کیرمه‌تله‌نوب طورا ئەلی» دی.

خیری — سلطانقای‌ده شولای دیب سویله‌نگان ایدی‌شول، جاوچی یبارورگه‌گنه‌طورغانده، نعمانن ئە-یتورایدم‌شول، بره‌ر سوز ایشتدرگان‌بولغانلردرایندی.

شەمسی — باردر ایندی خیری! آتالری بیرورگه بولغاچ آلای یورماسکه کیرك ایدی‌ده، نی اشلیسك بیت، اوزنچه بره‌ر نرسه طابقاندر.

خیری — ای یارب بوچاقلغی بالالر ئلله‌نیندی

ایندی، آتا آنالرنكڭ‌ده سوزون بر نرسه‌گه صانامیلر.

شەمسی — شولای شول‌خیری، ئەلی میڭلو بیکه بلەنده شونی سویلەشوب اوطردق. بز اوسکانده اتکای، انکایلرگه قارشی سوز قاتارغا قایه اول، کوزلرینه کورنورگەده قوطبز چغوب طورادر ایدك، بوچاقدەغی یاشلر بیگراك اوزسندیلر ایندی، آتا یوق، آنا یوق تلەسەلر نەرسه سویلیلر، تلەسەلر نرسه اشلیلر، طورا طورغاچ آبدرابده کیتەم.

خیری — نی‌حال ایتاسڭ ایندی شمسیتدای! زمانەسی شولایغه ئەیلەنوب بارا بیت ایندی، ئەلی سلطانقایغەده، نعمان بیردرماسکه دیمەلی ایکان دیگاچ «نیگه صوك بالاقایم شول بیبی کمال‌غه قانگنی یاغاسڭ، خدایغه شکر بایاغبز بار، بوتەن یرده قز بتـکانمونی؟ ایکنچی یرلرگه سوز صالغالاشدروب قاراساق نیچك بولور ایکان؟» دیوب قاراغان‌ایدمده، یاقینده کیلمی، طـڭلاتا آلمادم، یاشلر دیمامسڭ، همان اوزینـکن سویلی «طوقطا ئەلی انـکای، بوتەنلری کونوب بر نعمانغەغنه قالغاچ ئرەتلەب بولماس میکان ئەلی، تحبی‌نی قوشوب قاریم ئەلی، اول نعمان‌نی تارتقالاب قاراسه جەیەسون‌بوگەر ئەلی» دیب چغوب کیتدی، نی کوروب نی ایشتوب قایتور ایندی.

شەمسی — منه شولای شول اول یاشلر، بیك

ماطور ایتوبکنه سویلیلرده آننا ری آلارغه بر سوزده
ئەیتوب بولمی قالا. یارار ایندی، اوزلری دیگانچه
قیلانسونلر. آلارنی طیوب بتره آلماسىڭ، زمانەسی
شولای بولوب بتکاچ طیوب نرسەاشلەتەسڭ ایندی،
طوطوب تیرگەمەسەلر «سینڭ نی اشڭ بار تیکگنه
اوطر» دیوب قچقرماسەلر بوتەنینه رضا بوا ورسڭ ایندی.
شونی ئەیتەم ئەلی، میگلوبیکەنڭ قزی جاغملیغنه بالا
آلای چایاتوگل، اوغلڭ اوزی اوشاتقاچ یارار ا
آلای کیری قاقمه دیم.

خیری — مین آنی یارا

قوانا قوانا آ

کیل

بر

ئەیتکان ب

(اول آ

کامچات بو

سلد

قوناقده بار

(اوزی اوستد

ش

یوری

با

ئەلی همان شول قز آرتندن یوروب بتەر حال یوق
(بورگن صالوب چویگە ئلەدە، اوزونغنە آق کیندر کولما کین،
چوقلی کلەپەشدنگنە قالا).

شمسی — بورونغیلر «خاتون آلمق نیك ئیرك
کونده باطمان ایت کیرەك» دیگانلر شول، آلای آصاتقنه
بولا طورغان اش توگل کورەسك (سلطانقای ایشك یانندغی
...نگە اوطرا).

خیری — برەر نرسە تابدگمی بالاقایم؟
...تای — (جلمایوب) هەی انکای! آرتندن
...لا نعماننیدە اوگغایغە بورابز

...ك؟
...ك
...ی ه-
...ر ایدی،
...نی کویلی

...ونی؟
...مادکدە،
...ورغە
...ن.
...ز
...یل

سلطانقای — شولای دیمی نی، بارابز دیگاچ بیك ئەیتەم ایندی آنی.

خیری — قایچان کیلەلر صوك ئەلی آلار؟ کیلەلرمی؟

سلطانقای — آلار اوزاقلاماسلر انکای. تجبی، ایوگەگنە کروب چغام دیدی.

خیری — ئە، حاضرمنی؟

سلطانقای — ایبو حاضر شول، ئەیتەم بیت تجبی، ایوگەگنە کروب چغام دیب قالدی دیوب.

خیری — آلای ایکان (اورنندن قوزغالا) ایومك جیماغان طاغی، کیلوبدە یتارلر ایندی.

شمسی — خیرلیگە بولسون ایندی‌بالام، یکت، یکت سوزن یقماس ئەلی، خدای یازسە باردە کویلەنور. (اورنندن طوروب) رحمت ایندی آلای قوناقلر کیلەسی بولغاچ مین قایتیم ئەلی.

خیری — نیگە اوطرمیسك شمسیتدای، آلار سین‌قاچاتورغان کشی‌لر توگل‌لەباسا. (سلطانقای اورنندن طورا).

شمسی — (چیکمانن بورکانوب) یوق رحمت قایتیم ایندی، مین کیلورمن ئەلی قایچاندە، اوزك باروب اوطر، یاشلر یانندە طور و کیلوشماس ایندی، قایتیم (ایشکگە بارا باشلی).

سلطانقای — آلار کیلگاچده اولگرور ایدك بیت ئه‌لی شـ.سیتدای، نیگه اوطرمادك؟

شمسی — رحمت ایندی بالام قایتیم، خدای بروك مقصودیگه ایرشدرسون (ایشکدن چغا باشلی).

خیری — (آنك آرتندن اوزاتا چقغانده) قوناغمنی قوریغنه اوزاتام ایندی (چغوب کیته‌لر، سلطانقای یان ته‌ره‌زه طورنده‌غی اسکامیه‌گه کیلوب اوطرا).

سلطانقای — (یالغزی سویله‌نه) نعمانده ئلله قایه کیتماکچی بولغان ایدیده، یوق ئه‌لی، بزدن اوزوب ئلله قایه بارا آلمازسك، بوگولورسك ئه‌لی خدای تله‌سه (اول آراده ایشکدن خیری کیلوب کره).

سلطانقای — (جلمایوب) تحبی، «سیگا قوناقغه بارورغه طورادر ایدك ئه‌لی» دیگاچ، نعمان آوزن جروب طورا، آخری تحبی آنی کویلی یازغاندر. یوغیسه آلای آچق طورماس ایدی، مینی کورگاچده «نیحال طاغن سلطانقای ایسکی دوست!» دیب طورا.

خیری — (باشنده‌غی یاولغن توزاتوب به‌یلی) یارار ایندی بالاقایم! خدای بروك اوّلن آخرون خیرلی ایتسون. نعمانگزده کویله‌نوب ایسان صاوغنه قزده آلساق، خدایدن بختلی، طنچ ترکلگنه صورارغه قالا. ئه‌لی مونده قدر بیك طنچ طوردق، آتاك ئولوب یتیملك برلن ترکلك ایتساکده برده کیمسنورلك یربز

بولمادی. خدایغه شکر بایلیغبزده بار، مال طوار بزده جیتارلك، آچ، یالانغاچ توگل (تور تەرەزه یانندەغی اسکامیەدن جامی طورغان نرسەلرون جیوب قولینه آلا) آتالی کشیلردەده ئللە نیلر بار.

سلطانقای — اتکای بولسه طاغن آنصاتراق بولور ایدی، باریسی آرتندن‌ده اوزگ یوری، یوری جودەب بتەسك. طویبدە کیتەم قای چاقدە، مینم کبك کشیلر نیندی طنچ طورالر، بر قایغیلری یوق، بر ایسابلری یوق (خیری بولمه اچینه کروب کیته).

خیری — (بولمەدن چغوب اوستەلگه آق آشیاولق جایگانده) شولایدرده بیت ایندی بالاقایم، نیشلیسك، تقدیرگه رضا بولمیچه بر چارەده یوق، بارینه شکرانه قیلوبقنه طورورغه کیرك، ئەلی بیك یخشی طورابز، خدایغه شکر، یورطبز یربز جیتو، کشی ایشگینه بارمیبز، آدم آراسنده کیم خور بولوب یورمیبز، تیگلای بولای اسمبز چایبز چقماغان، بوتەنلرده ئەللە نیچك ترکلك ایتمیلر، خدایغه شکر ئەلی.

(ایشکدن طاوش کیله) سلطانقای ایودەمی سین؟

سلطانقای — (اورنندن طوروب) ایوده (ایشکدن طاوش) بز کیلوبده یتدك، کرورگه یاریمی؟

سلطانقای — (ایشکگه باروب) ئەیدەگز!

اوز یورطگز کبك طوب طوری کیلگزده کرگز، نرسه

صوراب طوراسز (اول آراده ایشکدن، آق چیکمان کیوب بیلن بەیلگان، باشنده قرپولی بورك، آیاغنده چیسطاغنه اویوق چاباطا، تجبی کیلوب کره، آنڭ آرتندن طشسز آق طون کیگان، باشنده کامچات بورك، آیاغنده کون ایتك، نعمان کیلوب کره، سلطانقای بر قریغه تارتلوب یول بیروب طورا).

خیری — (بوالەایشگرنه تابا طارتلوب) ئەیدەگز ایرکەکەیلرم! اوزگز توردن!

نعمان — السلام علیکم!

سلطانقای — وعلیکم السلام ئەیدەگز ایبداشلر.

نعمان — ایسانلرمی‌سز؟ (خیریگەقاراب) ایسانگنه قارطأیاسکمی‌خیریتدای؟ (بارده ایدەن اورطاسنده باصوب طورالر).

خیری — اوطرگز ئەلی (کولومسراب) بر وقت یتکاچ قارتایورسڭ ایندی قورقمه.

تجبی — (کولوب) خیری جیگگای بیك هیبت ئەلی، قارتا یورلق توگل ئەلی (خیری بولمه اچینه کروب کیته).

سلطانقای — یه، اوطرگز ئەلی! ئەیدەاورنچه بولگز، ئەیده نعمان اوطر یوغارتون (کولوب) تجبیگه ایشك توبنده طورسەده یارار، اول اوز کشیمز (نعمان اوستەل یانینه کیلوب اوطرغانده) نیگه مین اوز کشلك توگل منی؟

سلطانقای — خدای یازسه سینده اوز کشیبز بولورسك ئەلی.

تجبی — ایی اوز کشك بولور! قدرلیرەك توش (خیری قولینه بر آغاج صاوت طوتوب چغدده ایشکدن چغوب کیته).

تجبی — (اوستەلنك ایکنچی یاغینه اوطروب) نعمان نیغنه قدرلی توش، میکا نیچکده یارار، ایشك توبیده یارار، توریده یارار. صینك بولسه قایاده صیارمن.

(سلطانقای، نعمان اوطرغان اسکامیەنك ایکنچی باشینه کیلوب اوطره)

نعمان — (کولوب) قارا، قارانیچك قاقطرا بزنك تجبی، اویرەنوب بتکان.

تجبی — ئەی آغایم! بولسه شول سینك بران سلطانقای یانده ایندی، بوتەن یرده تجبینك اسمنه بلوچی یوق.

نعمان — قارا ئەلی نرسه سویلی، تجبینك ئلله قایده ئلله کملری باردر ئەلی.

تجبی — ئەیده سویله ایندی سویله، تلك اوزگنکی.

(اول آراده خیری ایشکدن قولنداغی صاوت بران قاتق کوتاروب کره).

تجبی — (خیری قاطقنی اوستەلگه قویغان چاقده) خیری جیگگای ئلله نرسەلر حاضرلەب یوری ئەلی!

خیری — قوناق کیلگاچ خزینەگده بارون

حاضرلەگان بولاسكَ ایندی، ئللە نرسەبز یوق، قورقمە (اوزی بوامە اچینە کروب کیتە)

سلطانقای — ئەیدەگز یکتلر، نیلر کوردگز، سویلی اوطرگز.

تحبی — کورگاننگ بارنی سویلی کیتساكَ سبر کیتارسكَ.

نعمان — (کولومسراب) سینگ برلن یورساكَ بیك یراق کیتماس.

(خیری قولینە ایکماك، پچاق، قاشقلر طوتوب چغەدە طابنغە قویا).

تحبی — کیتاسكَ کیلسە، مینم بلەن یورماساگن کیتارسكَ، آندە بار ورغە ایبداش کیرکماس.

خیری — یاقین کیلوب اوطرگز ایرکاکەیلرم.

یە سلطانقای اوطر ایندی، ایکماکدە کیس (اوستال یانینە جیولو براق اوطرالر، سلطانقای ایشك یانندەغی بوکاننی اوستال یانینە کیتروب قویادە شوکار اوطرە، خیری ایشکدن چغوب کیتە).

سلطانقای — (ایکماك کیسە باشلاب) تحبینی طویدروب بولسە ایندی (کولە).

تحبی — ئەیلئەیل قوطك چقماسون، مالكنی آشارمن ئەلی، جانگنی آشامام (کیلوشەلر).

سلطانقای — (ایکماکلرنی قاشقلرنی تاراتوب) ئەیل یکتلر نازلانمیچەغنە آشاگز ئەلی (قاشقلرون آلوب اورلە باشلیلر، اول آرادە ایشکدن قولینە دستمال قابلاغان برصاوت طوتوب خیری کیلوب کرەدە دستمالنی آلوب قالوب طابنغە مای قویا)

نعمان — هەی خیر یتدای! سین بزنی بیك ظورلادڭ.

خیری — خزینه بزده باری ایندی، قوناق کیلگاچ بار کبگون حاضرلەگان بولاسڭ، ئەلی خدایغه شکر بارده بار. تارتلمیچەغنه آشا گز ئەلی ایرکا کەیلرم.
(اوزی چویدن بر آق چیکمان آلوب بلەگینه صالا).

نعمان — بیك هیبت خیر یتدای بیك ظورلادڭ، خدای عمرڭنی اوزون قیلسون ایندی (آقرونغنه آشاولارنی دوام ایتەلر).

خیری — شولای ایرکنلەبکنه اوطرڭز ئەلی، اوز یورطغز کبك ایتوب تارتلمیچەغنه اوطرڭز (اوزی ایشکدن چغه باشلی).

تعجبی — قایه باراسڭ خیری جیگگای! ئللە بز کیلوب قماچاولادقمی، نیگه چغاسڭ؟

خیری — (کیری ئەیلەنوب) یوق، یوق سین طاغی، ایرکنلەب اوطرڭز، بردە بورچلما گز، شمسی ابییڭ یانینه باروب قایتام ئەلی، اول چاقروب کیتکان ایدی. (ایشکدن چغوب کیته).

تعجبی — (آشاودن طوقطاب) ئەی یکتلر! شوشی خیری جیگگای کبك آناڭ بولسه ایدی. سلطانقای یانینه کیلدڭ ایسه «ایرکنلەب اوطرڭز بالاقایلرم» دیدە چغەدە کیته.

نعمان — (آشاودن طوقطاب كولمسردب) اول بيت اولوغ كشى، موندە سينك طوزغه يازماغان سوزلرگنى طڭلاب اوطرماس ايندى، آنى اولوغ كشى ايتوب سين چغوب كيتەرگە كيرك ايدى‌دە، سيندە اويات‌آز قالغان شول‌ايندى، اولوغ كشينك سينك‌ايچون چغوب كيتوون بر نرسەگەدە صانامىسڭ.

تكبى — نيگە گل ميڭا بەيلەنوب اوطراسڭ؟ مين سينڭ آتاڭنى اوترمەگان لەباسە (كولوشەلر).

سلطانقاى — سز صوغشماڭز طاغى.

تكبى — (جديگنە ايتوب) ئەيدە سين برزنك ايچون قايغرما، نعمان بلەن برزنك آرانى سين بلمەزسڭ، بز آنك بلەن صوغشر بزدە كيلوشر بزدە، سين ئەيدە اوز اشڭنى قارا ئەلى، تيزرەك بول.

سلطانقاى — (جلمايوب) ئەيدە آشاغانداى ايتيك ئەلى يكتلر.

تكبى — يە، نى اشلەب اوطراسڭ سلطانقاى؟

سلطانقاى — نرسە اشلەتماكچى بولاسڭ؟

تكبى — منەايندى مينى طانميسكمنى ئەلى؟ مين بيت حاضر سيڭا قدابولام، ئللەقدانى شولاى صيليلر.

سلطانقاى — ئەيلە آلدڭداغون آشى طور ئەلى، قولڭ بارون سزنك كبك دوست ايشلردن قزغانوب

طوروب بولمی ایندی، آزراق انکای یول آلسون دیبکنه طورام.

نعمان — (تجبیگه قاراب) آلای آرتق قیولانما، «قوناق بولساڭ قورقاق بول».

تجبی — ئەیده سین قورقوب اوطر ئەلی، یه سلطانقای بار ایندی بار، تیز رەك بول، یوغیسه قاین آغاڭده اوپکەلی باشلار.

نعمان — چو! نی سویلیسڭ سین! ئەلی قاین آغا بولوب یتماس بورون.

تجبی — بولوب یتکاچ کمن سویلی آنی، شول بولماس بورون سویلەب بولدرورغه کیرك. (سلطانقای طوروب ایشکدن چغوب کیته).

نعمان — ایبداش سلطانقای یکت سماق کشی بیت، ئە؟

تجبی — یگت دیگانده ازلەب طابا طورغان توگل ایندی، آنی کشیدن صوراب طوراسیده یوق، اوزڭ بلەسڭ بیت ایندی (جلمایوب) شونڭ ایچون سینڭ سگلنی دیملەب یوریمن، ئەیده کینەنسون بزنڭ آرقاده دوست ایشلر، اوزلری نی کورساتورلر طاغن.

نعمان — (جلمایوب) آی های اوصال سین. آخری جیگاسز ایندی، ئەین جومالا ایندی، کورەسڭ سلطانقای بختینه اوسکان قزدر.

تحبی — (قزوغنه) ئلله طورورلق توگلمی؟ طاغن کمگه بیرور ایدك؟

نعمان — طورورلق ایندی طورورلق، شوگار کوره ئەیتەمدە بیت، سلطانقای بختینه اوسکان قزدر دیب، ئلله طورماسلق بواسه سزنك جوما گزغه جیگلوب طورور ایدممی؟

تحبی — جیگلوب طورور ایدیممی؟! نی اشلر ایدك، ئلله جیگه آلماسلر دیب بلگان ایدگمی؟ سینی توگل آرسلان کبك آتاگنیده جیگدك ایندی، سیگاغنه قالغاچ ئلله قایا بارا آلمازسك.

نعمان — طوقطه ئەلی! آلای بیك کوتارلمه، قارشسام بر نرسەدە اشلەته آلمازسز.

تحبی — (عجبسنگان طاوش برلن) بر نرسەدە اشلەته آلماس‌سز؟ (ماقطانوب) هەی بیرساك یخشیلق بلەن بیراسك، بیرماساك اورلیبزده آلابز، ئلله بزنی پشروب آشارسگمی؟

نعمان — چو، چو قزما، آلای ایتمیسز ایندی بیرەبز، بیرەبز دیم بیت مین سیگا، نرسه گه قزاسك؟

تحبی — قزمی‌نی، نرسه کیرلی کوتلی‌سویلەب طوراسك (اول آراده ایشکدن سلطانقای براوزون مویئلی چولماك کوتاروب کره‌ده تابنغه قویوب) بیورگز یکتلر.

(اوزی بولمه اچینه کروب کیته).

تحبی — ئه‌یتدم بیت مین سیگا! کوردگمی؟

نعمان — شولای جومالی، جومالی سلطانقاینی کیاو ایته‌سز ایندی آخری.

تحبی — ئه‌یده شاولاما ایندی، کیاو بولدی بتدی، نرسه آنی بورغالاب ماتاشورغه، منه حاضر طوی یاصیبز.

(سلطانقای کچکنه‌گنه بر آغاچ صاوت طوتوب بوامه‌دن چغه‌ده اورتینه کیلوب اوطره).

سلطانقای — (قولنده‌غی صاوتنی قویوب) شولای آزغنه‌صی ایندی یکتلر، عیب له‌ب ماطاشماس‌سز.

تحبی — (بر قولینه چولماکنی آلوب ایکنچی قولینه صاوتنی طوتاده) ئه‌یده مونده کوب عیب تیکشروب طورورغه اورون یوق ئه‌لی، آلغه کیلگاننی قاری طوریق (صاوتقه بال صالغاده) سلطانقای سین کیاو بول! مین کیاو بران قاین آغاسون صیلیم، آنناری اش پشکاچ سز مینی صیلارسز (کولوشه‌لر، تحبی صاوت برلن بالنی کوتاروب ایچه‌ده طاغن صالا باشلی).

نعمان — (کولوب) قاراسین آنی نیندی اوصطا، اوزی برده آرطون اوزمی، صی یانده بولغانی یتمه‌گان ئه‌لی، آنی طاغن صیلاسونلر (تحبی صاوتنی نعمانغه بیره).

تحبی — (نعمان صاوتنی آلوب اچکان چاقده) ئه‌یده مینیده صیلاماغاچ طاغن کمنی صیلار ایدگز.

(تحبی صاوتنی نعماندن آلاده، طاغن بال صالوب سلطانقاغه بیره).

سلطانقای — (بالنی ایچوب صاوتنی قویاده)

یـه‌گز یـکتلر، آشاشدرغاندای ایتیك ئه‌لی (تحبی چولماکنی قویا، قاتق، مای قابقالیلن).

تحبی — (چولماك، صاوتنی قولینه آلوب) طـوقطه ئه‌لی، قوناقلرنی چولماك توبینه توشـکانچی صیلارغه کیرك، یوغیسه اوپکالی باشلارلر (اوزی صاوتقه بال صالا).

سلطانقای — ئه‌یده‌ه قاراب قارا ایندی (تحبی بالنی آوز ایته‌ده طاغن اوستاب نعمانغه بیره).

نعمان — ایبداش میڭا بیك یتـکان ایدی ایندی. (جلمایوب) جرلاب بیرساڭـگنه آزراق ایچه‌م.

تحبی — (صاوتنی نعمانغه صوزوب) ئه‌یده‌ه طوت دیم، نرسه قزلر کبك نازلانوب طوراسڭ، تحبینڭ اوزی کوچانوب طاپقان مالی توگل ئه‌لی، جرلاب ایچرمیچه، سیڭا جلاب ایچرماس (نعمان جلمایی بقنه صاوتنی آلاده طوتوب طوره، تحبی ماطورغنه طاوش برلن «زیله‌یلوك» کوینه‌جرلی).

هوالرده اوچقان آق قوش ئه‌یته
آغاچ باشی بزگه بستان دیب،
کمنیگنه کورساڭ شولار ئه‌یته...
آیرلمایق ایسکی دوستدن دیب.

سلطانقای — آی رحمت (نعمان بالنی آلوب ایچه‌ده تحبیگه بیره).

نعمان — منه صیلادڭ ایچماسام.

تحبی — (صاوتقه بال صالوب) چو ئەلی سینده

صیلارسك (بالنی سلطانقایغه بیره، سلطانقای صاوتنی طوتوب طوره، نعمان ئەللوکی کوینه جرلی):

قارا اورمانلر یراق، یول پلچراق
یخشی آط کیرك آنی اوتارگه،
زمانەلر آور، دشمانلر کوب
دوست ایش کیرك عمر ایتارگه.

(سلطانقای بالنی آزغنه ایچەدەصاوتنی تحبیگەقایتاروب بیره).

تحبی — (بال صالوب صاوتنی قولینه طوتاده) ئەیده

کیاو، هنرگنی کورسات ئەلی! (سلطانقای کوامسرەب طاماغن قراده «ئەللوکی» کوینه جرلی):

اولی یولدن اوتکان کاروانلرنك
هوالرغه اوچا توزانی،
ایر یکتلر برگه دوست بولسەلر
سیزلمیدر عمر اوزغانی.

نعمان — (درتلەنوب کیتەدەاورام کویی برلن جرلی):

آریده بز یوریبز بیریده بز یوریبز
سزنك کبك دوست ایشلرگه صاری مای دای اریبز

(تحبی بالنی ایچەده چولماکده گون صالوب بتروب نعمانغه بیره).

نعمان — بولور ایندی بولور (آلمی).

سلطانقای — ئەیده طوت ایندی، بز تحبی برلن «جەملی جای» نی جرلاربز.

تحبی — ئەیدە طوت ایندی! کیاوك جرلابدە بیرگاچ نازلانوب طورمە «جرلاب بیرگاچ صو اچ» دیلر بیت.

نعمان — «صیلاب بیرگاچ صو اچ» دیلر بیت.

سلطانقای — ئەیدە کیرتەسینە کرگاچ نیچکدە یارار ایندی. (نعمان بالنی آلادە طوتوب طورە، تحبی «زیلەیلواك» کویینە جرلی باشلی):

ایدل بویلارندە کیك بولوندە
جلقیلرم اوطلی چابندە،
(سلطانقای قوشلوب کیتە)
اوجماحلرك طورسون بر یاغمدە
شول بولوندە یورگان چاغمدە.

شوندە ایندی منە تورلی قوشلر
اوزوب اوزوبکنە صایریلر،
صو اوستندە یوزگان آق قوشلردە
موکلی طاوش برلن شاولیلر.

گرلاب طورغان قالون ئەرەمەدە
پشوب کیلە تورلی جیمشلر،
آللی گللی اوسکان چاچکلردن
آکقوب طورا تملی حوش ایسلر.

آری باشدە شوندە بر طوغایدە

تز ولوبکنه پچان چابالر،
چابا طورغاچ آلار طوقطیلرده
موگلاندروب چالغی یانالر.

شونده برسی موگلی طاوش برلن
جرلی باشلی منه اوزدروب،
باشقه‌لرده توزمی قوشولاده
یباره‌لر اوزوب صزدروب.

منه شونده حضور ای کوگللی
یوغالاصوك چنلاب اوزگدن،
ایسکه‌توشسه‌شوندی «جه‌ملی‌جایلر»
طاتلی یاشلر آغا کوزمدن.

(تحبی یالغزیغنه بر اورام کویی برلن):

آلتون بولوب آغایم کمش بولوب تامایم
سز دوستلرمنك قارشنده شملر بولوب یانایم.

(نعمان صاوتنی کوتاروب بالنی ایچوب بتره).

تحبی — میكا قالدرمادگمنی؟

نعمان — آنا چولماگن بوتونلای سین ایچ.

(کولوشه‌لر، نعمان اورنندن طوروب سلطانقای یانینه چغه).

نعمان — (سلطانقایغه قاراب) رحمت سلطانقای.
اومارطالرگنك ایگلگن کور.

تحبی — (مسقل ایتوب) سلطانقای، سلطانقای
(قزوغنه) کیاو دیگن ایندی، نرسه سلطانقایلاب طوراسك.

نعمان --- چوچو آچولانما، بتدی کیاو، کیاو یالغشقنه ئەیتوب یباردم. بیر کیاو قولگنی (سلطانقای طوروب قولون بیره).

نعمان — (آنڭ قولندن طوتوب) رحمت کیاو، حاضر یاوچی یبار ایندی، بلەمسك اتکایلر کوبدن درتلەنوب طورالر، ایندی اش مینده‌گنه قالغان ایدی، میکاغنه بر آز آبدراب طورالار ایدی.

سلطانقای — نیگه آبدراتدڭ صوكڭ؟

تحبی — (اورندن طوروب) ئلله بیبی کمالنی سلطانقایدن کوبسندگمی؟

نعمان — کوبسنو قایااول، آلسه اوتەلەنوب بیرورگه طورام، چاق مین آنڭ صورارغه یوروینه‌گنه اشانوب بتمادم، مسقل ایتارگه یورمیسز میکان دیب ایسابلادم (جلمایوب) تحبی! سین شیطان کبك بیت، سین قاتشقان اش تیکمه‌گه بولمیدر ایدی، بر.ر حیله‌لری باردر دیوب یورگان ایدمده، حاضر چن ایکانینه اشاندم ایندی، ایرته‌گه جاوچی یبار، بیبی کمال سینیکی.

تحبی — منه رحمت! ئلله قایچان شولای کیرك ایدی، خدای اوزوگەده صووروب یوطارلق ماطور اوڭغان قز بیرسون.

سلطانقای — رحمت‌قاین آغای، بوتەن‌سوزم یوق، سیگا آز راق مینده آبدراغان ایدم، ایمش یاشدن

بیرلی برگه قایناشوب اوسکان نعمان بوگون سگلیسنده بیرماگاچ کشی ئلله نرسه‌لر سویلی باشلار ایدی.

(کولوشه‌لر، سلطانقای قولن آلا.)

تحبی — ئه‌یلگز یکتلر! قایا بارابز، بوگون بزگه بیرم بیت.

سلطانقای — نیگه، شوشنك بیك هیبت اوطرابز بیت ئه‌لی.

نعمان — بیته‌ر ایندی اوطردق، رحمت، یالان بر یرده اوطرساك چروب بته‌رسك، بارورغه کیرك قایاده بولسه.

تحبی — بارورغه کیرك ایدی‌شول، قایابارابز.

نعمان — ئه‌یده‌گز صولتاغای آبزی یانینه باروب اوطریق.

تحبی — قورای اوینـاتورغـه‌می؟ چنلاب ئه‌یده‌گز، بارابزمی سلطانقای؟

سلطانقای — میندن اش قالمی، بارابزغنه، تله‌سه‌گز ئلله قایا آلوب کیتگز.

نعمان — ئه‌یده‌گز آلای بولسه (سلطانقای کیوملرون کیونه، باشقه‌لر ایشك یانینه بارالرده‌تحبی‌ایشك باون طوتوب طورا).

سلطانقای — (کیونوب بته‌ده) ئه‌یده‌گز آلای بولسه کیتدك گنه (ایشکدن چغه باشلیلر).

پرده توشه.

ایکنچی پرده

صولتاغاینڭ ایوی کورونه، کچکنه‌گنه آول ایوی. ایشك تو بنده کچکنه‌گنه بر سه‌کی سیماق نرسه بار. آنڭ یاننده یان ترزه بوینده اوزون اسکامیه، صول یاقـده ایونی ایکیگه بولـگان آلاچا چارشاو. پرده کوتارلـگانده کچکنه سه‌کی اوستنده، صولتاغای چاباطا یاصاب اولطرا، ایده‌نده بر نیچه جوکه‌لریده یاطا. صولتاغای اوزون بویاق کولماکدن، آیاغنده اوزون قونچلی کیوز ایتك، باشنده ایسکی کله‌پوش.

صولتاغای — سین! آناسی

(چارشاو آرتندن‌طاوش) نرسه‌گه طاغن؟

صولتاغای — قارا ئه‌لی مونده!

(چارشاو آرتندن اوستی ایتا گینه جیتسه توتقان آلاچا کولماکدن، باشنده ایسکیگنه قارالی یاولق، بیبکای کیلوب چغه)

بیبکای — نرسه ایندی؟

صولتاغای — شونده ایو آلدنده قالپ بار ایدی بوغای، قاراب کرت ئه‌لی.

بیبکای — یارار (ایشکگه بارا باشلی، اول آراده ایشکدن طاوش کیله) صولتاغای آبزی! ایوده‌می سین؟

صولتاغای — ایوده (بیبکای کیری چارشاو آرتینه کروب یوغالا).

(ایشکدن طاوش) کرورگه یاریمی؟

صولتاغای — (اورنندن طوروب ایشکگه تابا آطلاغانده) یاری یاری ئەیدە کر! کم اول؟ (اول آراده ایشکدن نعمان، سلطانقای، تحبی کیلوب کرەلر. صولتاغای بریاقغه تابا تارتولا).

صولتاغای — هەی منه قوناقلر، ئەیدەگز ئەیدە یکتلر.

نعمان — ئەیدەب کیلەبز ئەلی.

سلطانقای — السلام علیکم!

صولتاغای — (سەکیدەگی چاباطاسینی قولینه آلوب وعلیکم السلام، ئەیدەگز یکتلر اوطرگز ئەلی، (اوچوسیده تزلوب اسکامیەگه اوطرالر).

تحبی — ایسانمیسز؟

صولتاغای — (چاباطاسینی بر ذرسەگه تورگانده بیك هیبت، اوزگز نیلر جیمروب یوریسز طاغی.

نعمان — بز بارنده جیمرابز (جلمایەلر).

صولتاغای — (چاباطاسینی سەکی آستینه قویوب شولای کیرك شولای، ئەیدە جیمر بارسنده (سەکیگه اوطورغانده قچقروب) سین! قارائەلی، منەبو آیاق آستنلغی چرمطالرنی جیغالاب آل ئەلی (اول آراده چارشاو آرتندن آوزون یاولغی برلن طوتوب بیبکای کیلوب چغه).

تحبی — ایسانمی بیبکای جیگگای؟

بیبکای — خدایغه‌شکر ئه‌لی، اوزگز ایسانمی؟
(اییلوب ایده‌نده‌گی جوکه کیسا کلرون آلا باشلی).

صولتاغای — نیچال طاغن یکتلر، نیلر بار سزنك تیره‌ده.

نعمان — بیك ظور نرسه یوق.

تحبی — بزنك تیره‌ده نرسه بولسون (بیبکای قولینه جوکه‌لر طوتوب چارشاو آرتینه کروب کیته).

نعمان — صولتاغای آبزی، ئه‌یده بر آز صزدروب ییبه‌رچه‌لی؟ ئه؟

سلطانقای | تحبی (ایکسی بردن) چنلاب صولتاغـای آبزی، بر کوڭلنی کوتاروب ییبه‌ر ئه‌لی.

صولتاغای — (جلمایوب) سزنك کوڭلنی کوته‌ر ورلك بولدروب بولور میکان صوك؟ (اورنندن طوروب ترزه یانینه تابا بارا).

نعمان — آنیسی اچینه سویله‌شکان ایندی.
(صولتاغای ته‌رزه باشندن قولینه بر قورای آلوب اورنینه کیاوب اوطرا).

سلطانقای — ئه‌یـده چمتدروب ییبه‌ر صولتاغای آبزی.
(صولتاغای، قورایني قـابوب تـورلیچه طاوش چغارغـالاب طوراده، بیك موڭلی ایتوب اوینی باشلی)

تحبی — منه، منه رحمت صولتاغای آبزی

(صولتاغای بوروب بوروب‌اوینی، باشقه‌لر آگار قاراب طگلیلر، صولتاغای بر قدر اویناغاچ طوقتی).

تحبی — اوزاکلرنی اوزاسك صولتاغای آبزی، ئلله نیلر ایسکه توشه.

صولتاغای — (طاماق قروب) شه‌بدر ایندی.

نعمان — هه‌ی بیك هیبت ئه‌لی، بولای اویناساڭ سینی طویغه قورای اوینارغه چاقرام ایندی

تحبی — آندن باشقه طوی بولادیمینی؟

صولتاغای — نیندی طوی نعمان! ئلله قز بیره‌سزمی؟

نعمان — (جلمایوب) منه بو شیطانلرنڭ قیلانوو ینه قز توگل ئلله نرسه بیرورسڭ.

صولتاغای — نرسه نرسه!

تحبی — قز بیره‌لر، قز. نرسه آنی آلای بولای بورغالاب طورورغه، طوب طوری سون سویله‌ده بیر ایندی.

صولتاغای — شولایمینی؟ قایده بیره‌سز؟

نعمان — ئه‌یته‌م بیت مین سیگا، منه بو شیطانلرغه دیب، سلطانقای آلابیت سگلنی.

صولتاغای — شولایمینی؟

تحبی — شولایغه کویلاب ماتاشابز شول.

سلطانقای — دعاده بول صولتاغای آبزی.

صولتاغای — آلای ایکان، بیك یخشی اش، ئلمه قایچان شولای کیرك ایدی.

سلطانقای — کیرك ایدیك، وقت جیتمی بولەی بیت اول.

صولتاغای — آلای بولغاچ دو کیاوب بر طوی یاصیبز ایکان ئەلی، منه سین.

نعمان — دولاتابز ایندی آنی.

تحبی — ئەیدە صولتاغای آبزی صزدر ئەلی.

صولتاغای — یالغزغنه آورِ بیت، ئەیدە قوشلوب ییبەر چەلی.

نعمان — چنلاب تحبی ئەیدە اوزدرگز ئەلی.

تحبی — باروب بولور میکان صوك؟

صولتاغای — ئەیدەسینك کبك یکتدە بارماسە آنناری (قورایني قابوب تورلی طاوشلر چغارغالی باشلی).

نعمان — (تحبیگه قاراب) ئەیدە سیب، طویدە قارت قدا بولوب جرلارسك (کولەلر).

صولتاغای — ئەیدە جیرلیسگمی؟

تحبی — ئەیدە، ئەیدەاو ینا جرلیم، (صولتاغای صوزوبقنه برکوی اوینی باشلی. بر قات اویناب بتروب یاگادن باشلاغاندە تحبی قورایغە قوشلوب کیتە، باشقەلر طڭلی):

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди

جای باشنده ماطور آیاز تونده
« قورای » اوینی قزلر کەتدە،
جرلارسکده شونده جـلارسکده
صاغشلرلڭ بولسه بیگراکده.

ای موگلیله نیندی اوزب طوره
درتـلەندره، درتسز بولسەگده،
اویناسەلر قورای توزه آلمازسڭ
تروارسڭ چنلاب اولسەگده.

یاشلر نیده برگه قارتـلار نیده
موگلاندروب کویلاب اویاتا،
بیشکدەگی اویاو، یاش بـالانی
قورای کویی ایزوب یوقلاتا.

اول آراده ایشکدن، ظشسز طوننڭ ئلمه‌کلرون ئله کترمیچه گنه کیگان، آیاغنده قسقه قونچلی کیوز ایتك، کلەپوشچەنـگنه، قولینه بر قزل نرسه توروب طوتقان میگلوکای کیلوب کره.

میگلوکای — آیهای های اوزدرەلر ایکان مونده (اویناودن جرلاودن طوقتیلر).

صولتاغای — (تیزگنه اورنندن طوروب) هەی ئەیده کورشی، قایان کیلوب چقدڭ.

میگلوکای — السلام علیکم!

صولتاغای — وعلیکم سلام، ئەیده اوطر ئەلی کورشی.

Национальная библиотека
имени Ахмет-Заки Валиди

نعمان — ایسانمی میڭلوکای آبزی!

تحبی — نیحال طاغن آبزی!

میڭلوکای — (سەکیگەاوطروب) بیك هیبت ئەلی
یکتلر گل کبك، اوزگز نی جیمرەسز طاغن؟

سلطانقای — باقچی جیمرتابز بیت، طاغن
نی کیرك (صولتاغای قورایني بر یاقغه قویوب میڭلوکای یانینه
اوطرغانده، چارشاودن بیبکای کورنوب) قوناق بار ایکان ئەلی،
بیك ایسان قایتدگمی؟

میڭلوکای — بیك ایسان قایتدم. خدایغەشکر
(قولندەغی نرسەنی بیبکایـگه تابا صوزوب) منه سیڭا یاولقده
آلوب قایتدم.

بیبکای — (یاولقنی کیلوب آلغانده) رحمت
ایندی ایگلك کور، بیروب ییبەرگان آقچەم جیتدیمی؟
(چارشاو یانینه تارتلا).

میڭلوکای — ئەی آشوغا طورغاچ اونتوب
کرگانمن ایکان، ایکی بارناغلڭ آرتوبده قالغان ایدی،
بالالر کرتوب بیرور ئەلی.

بیبکای — یارار یارار، کرتورلر ئەلی.

نعمان — نیگه میڭلوکای آبزی ئلله قالاغا
باردگمی؟

میکلوکای — بارغان ایدمه‌ده.

صولتاغای — باردم دیگن! نیگه بارغان ایدمه‌ده دیب سویلیسك، اول بو بولماغاندر بیت!

میکلوکای — میڭا بر نرسه‌ده بولمادیده، آنك بولغان یر بار ایکان.

نعمان — | صولتاغای — | — (ایکسی برگه) نرسه‌بار میکلوکای آبزی؟

میکلوکای — سز مونده قورایلر اویناب جرلاشوب یاطاسزده طوغانلر، قالاده مین جلارلق نرسه‌لر ایشتوب قایتدم (بارسی بر آوزدن) نرسه ایشتدك؟

میکلوکای — صوغش بیك ناچاردی یکتلر، فرانسوزلر مسکاونی آلغانلردی (بارسی بر آوزدن عجبسنوب) مسکاونی آلغانلردی؟؟

میکلوکای — ایبو، مسکاونی آلغانلر شول، بزنك عسکر بتون قوراللرنی قالدروب مسکاونی تاشلاب قاچقانلر دی. (بیبکای چارشاودن کورنوب طـگلاب طورا باشلی).

صولتاغای — (اورنندن طوروب) شولایدیمنی؟ آی دشمانلر ایکان، قایان کیلوب چقدی بو فرانسوز دیگانك ئه؟ آی دشمانلر (تحبی صزغروب عجبله‌نه).

نعمان — (قزوغنه) بزنڭ عسکرنڭ قوراليده فرانسوزلرغه قالغانمی؟

میکلوکای — قالغان‌دی شول، ئلله نی چاقلی قورالنی قالدروب تاشلاب چقغانلر.

صولتاغای — منه سین، (قزوغنه) صوڭ بزنڭ پادشاه مسکاوده‌در بیت، آنی نی اشله‌تکانلر؟

میکلوکای — آڅار ئه‌یبر قارا بولماغان. فرانسوزلر مسکاوگه کره باشلاغاچ آلار ایکنچی یاقدن کوچکه‌گنه چغوب قوطولغانلر.

تحبی — منه ایشوته‌سڭ کیلسه ایشت.

سلطانقای — (باشون سلکوب) آلای، آلای.

صولتاغای — صوڭ بزنڭ پادشاه حاضر قایا طورادی ایندی؟

میکلوکای — قایابولسون، بوته‌ن‌بره‌ر قالاغه کیتکاندر؟ (صولتاغای تلن شارتلاتوب اورنینه اوطرغانده)

تحبی — آی مسکین.

سلطانقای — بزنڭ پادشاه‌نڭ عسکری فرانسوزلرنی جیگه ایکان دیلر طاغی؟

میکلوکای — باربزده شولای دیب قوانوب طورادر ایدك ده، اشلر بیك ناچارغه قالغان شول.

صولتاغای — آی یکتلر آی یکتلر، قارا سین بولارنی یاوزلر ایکان ئه، پادشاه‌نڭ اوزی طورا طورغان قالاغه‌ده کیلوب کرگانلر بیت ئه. آی دشمانلر، آی دشمانلر.

نعمان — سویله‌مه‌ده ایندی.

میکلوکای — ئه‌لی اولغنامی، فرانسوز پادشاه‌سی بزنڭ تحتکه اوطرماقچی بولا دی.

نعمان
تحبی
— (ایکسی برگه عجبسنوب) بزنڭ تحتکه اوطرماقچی بولا دی؟

میکلوکای — اییو شول، اول آنده تیکمه‌گه کیلوب کرمه‌گان ایندی؟

نعمان — نیچك اول بزنڭ تحتکه اوطرا، آنی آنی کم اوطرتا؟

میکلوکای — منه کم اوطرتسون، براوده اوطرتمه‌ی، صوغشوب جیکگانده اوزی منوب اوطرا.

سلطانقای — اول تحتکه اوطرسه بزنڭ پادشاه تحتسز قالورمنی؟

میکلوکای — منه‌شونسی یامان ده‌شول بیلگولی اوبزنڭ پادشاهبز تحتسز قالا. شول فرانسوز پادشاه‌سی

بزگه‌پادشاه بولادی، بز بار بزده آنك قول آستنده‌ قالا بزدی.

تحبی — نرسه سویلیسك‌سین! نیك بز آنك قول آستنده قالیق. بزنك اوز پادشاهبز یوق‌منی؟

نعمان — نیك اوطرتالر آنی تحتکه، بزنك تحتکه اوطرورغه اوز پادشاهبز بار بیت.

میکلوکای — بارده، کوچلینکی زمانه دیگان کبك، تحتکه کم اوطرسه شول پادشاه بوله‌ایندی، آنده بوتون قالا، دوقوبا «تحتکه فرانسوز پادشاه‌سی اوطرسه بو یرلر بارده فرانسوزلرنقی بوله ایمش» دیلر.

صولتاغای — منه سین، نیشلرگه کیرك ایندی (تلن شارتلاتوب) شولای اوز بزنك تحتنی فرانسوزلر آلغانلر دیگن ئه. فرانسوزلر پادشاه‌سی اوطرا دیگن ئه.

میکلوکای — یوق ئه‌لی تحتنی بیت آلا آلماغانلر ئه‌لی، مسکاوگه گنه کرگانلر، تحت‌طوراطورغان سراینی پادشاه اوز قولی بلەن بیکلاب آچقچون چالبار کسه‌سینه صالوب چققاندی، فرانسوزلر شول سراینی آچا آلمیلر دی.

صولتاغای — آلای‌دیگن، تحت‌طوراطورغان سراینی اوز قولی برلن بیکلاب اولگرگان دیگن، ئه؟

میکلوکای — شولای شول، منه آلار تحتنـ
آلسه‌لر آنناری صوڭ (چومروب قویا).

نعمان — آتا گنك باشی، آنناری آلار تحتنی بترسه‌لر مونده نرسه اشلرگه قالدی (طوروب غیرتلنوب سویلی) نیك آگار تحتنی بیره‌لر، نرسه قاراب طورالر، شولارنك كوللرون كوكگه اوچورمیچه.

میكلوكای — آنده شول بزنك عسكر بیك آز قالغان، صوغشوب جیگه‌رلك توگلدی. یوغیسه جان فرمان صوغشورغه طورالرده دی.

تحبی — (نعمان اورنینه اوطرغانده) آلارنك اوز تحتلری یوقمنی، قایتسونلرده اوز تحتلرینه اوطرسونلر.

صولتاغای — ئه‌ی انیكاش! آلار شول جیگگان ایندی، حاضر تله‌سه‌لر نی اشلیلر.

نعمان — جیگگان دیب آلار بله‌ن یاگادن صوغشورغه یارامیمنی؟ قولاق توپلرینه آلارنك تحت.

میكلوكای — یاری‌ده بیت، بزنك عسكر آز قالغان دیم مین سیگا.

تحبی — ئه‌ی یكتلر غارله‌نوب اوله‌رسك، ایمش ئلله قایان بر فرانسوز دیگان نرسه كیلسونده پادشاهكنی قووب تحتكه منوب اوطرسون. ئه‌ی جنلرون اوزه‌رگه، منه سزگه تحت! منه سزگه تحت دیب كوساك بله‌ن قووب كیسه‌سیدی، (اوزه‌له‌نوب، اوزه‌له‌نوب) ای یكتلر، ای یكتلر.

بیبکای — ئەی خدایم زمان آخری صوغشلری بولماسەغنه یارار ایدی، ئەی ربم نی‌لر کورورېز، نیلر ایشتوربز (قچقر وبراق) نی حاللر ایتاربز ربم، اوزك صاقلا، اوزك صاقلا (چارشاو آرتینه تارتلوب یوغالا).

سلطانقای — چنلابده اویون توگل یکتلر، فرانسوزلرنی بولای اوزسندررگه کیره‌ك توگل ایدی.

نعمان — بوته‌نون بلمیم، برەم برەم قووب اوتروب بتره‌سم کیله، ئەی آلسه‌لر اوزم باروب صوغشور ایدم.

میکلوکای — بار بیك بار، سینی کم طییه.

تحبی — نیگه میکلوکای آبزی ئلله کم بارسەده ییبەره‌رمنی؟

میکلوکای — نیك ییبەرماسونلر، ییبەره‌لر. مین بیت سزگه شونی ئەیتورگه کرگان ایدم، اوزگز همان سویله‌رگه ایرك بیرمیسز بیت.

(بارسی بر آوزدن) ئەیلەسویله، سویله‌بز بیت بلمادك، نیچك طاغن؟

میکلوکای — منه نیچك، بوتون کشی صوغشقه بارورغه دی.

نعمان — چنمی؟ (اول آراده بیبکای جیلـکه‌سینه کویانته چیله کلر ئلوب، چارشاو آرتندن چغاده ایشکدن چغوب کیته).

صولتاغای — طوقته ایندی سویله‌ب بترسون.

میکلوکای — فرانسوزلر مسکاوگه کره باشلاغاچ پادشاه تحت سرایون بیکلاگانن بوته‌ن قالاغه چغوب کیتکان، یانندەغی جانارالارغه ایتکان دی: «فرانسوزلر تحتنی آلسه‌لر مینم خلقم بارده‌فرانسوزلرغه قالور، فرانسوز قولی آستنده قالاسکز کیلمه‌سه بیك کوب عسکر جیوکزده آلاربله‌ن باروب صوغشکز» دیگان.

تحبی — شولایمنی؟ پادشاه یا کادن عسکر جیوب صوغشرغه قوشقانمنی؟

صولتاغای — هه‌ی شولای بولمیمو صوك، اول بیت واق تویه‌ك قالا توگل.

میکلوکای — شولای شول، منه حاضر ایندی جانارالار، بوتون ره‌چه‌ی گه خبر تاراتوب عسکر جیالردی، تله‌سه‌کم بارسه‌ده یاری دی. پادشاه «در تی بار کشی بارده بارسون، تحتنی فرانسوزلرغه بیرماسونلر» دیگاندی.

نعمان — (اورننڈن طوروب) پادشاه‌اوزی تله‌سه کم بارسون دیوب طورغاچ نرسه قاراب طورابز؟ شول دشمانلرنك کوللرون کوکه اوچرمیچه.

تحبی — ئه‌یده‌کز باریق! میندە بارام

(آچولی طاوش برلن) مویونلرون آستلرینه گیترورگه کیرك، آتالرندن قالغان تحت بارمونی آلارغه موندہ.

سلطانقای — آنده باروچیلر بار میکان صوك ئەلی ؟

میکاوکای — ئەیتەم بیت بوتون قالاگر کیله، «بارابزده بر قاشق قانبز قالغانچی صوغوشابز» دیلر، مین کوروب قایتدم ایندی، آننك آول صایون کشی ییبەرەلر، بیك تیز جیولورغەدی، باشقرد یاصاوللری قالاغه بیك کوب کیلگان ایندی.

صولتاغای — بابا کانتون اورادنیگی کیلدی دیب سویلەنگانلر ایدی. شونك ایچوندر ئەلی، ایشتمادگزمی ؟

تکبی — اول بیت ئەلی یاڭا کیلوب توشدی، نیك کیلگاننی قایان بلورگه کیرك، خلق جیولماس بورون.

نعمان — شوڭار کیلگاندر شوڭار، اوین منی بو، خورلق بیت بو، بارورغه کیرك بارورغه.

صولتاغای — آلار تحتکه اوطرغانچی تیز تیز جیولوب اچقنورغه کیرك.

نعمان — (غیرتلنوب) اوطرسون! بارابزده بوطوندن سویرەب توشورەبز، آلار ایچون حاضرلەب قویغان تحت بارمونی موندہ.

(بارسینگدہ قانی قزغان، قچقروب قچقروب سویلیلر)

تحبی — منه بز آکار تحت بیریك ئەلی، اوز یرنده کوتینه اورون تابماسه. مونده بوش تحت بار دیب بلدیمیکاننی؟ شیطانلر، مونك آلارنی صاغنوب طورالر ایدی.

سلطانقای — یکتلر مونده یارسوب اش بتماس، بارورغه بولساق چغوب سویلەشیك، باشقەلرنیك کوریك‌ده حاضرلنه باشلیق.

میکلوکای — شولای کیرەك شولای، پادشاه سوزی بزگه زاکون بیت، جیولورغەده بارورغه کیرەك، قایسیلرگز بارماقچی بولا صوك ئەلی؟

صولتاغای — بارابز باربزده، نیك بارماسقه پادشاه چاقلی پادشاه «باروب صوغشگز» دیب طورغاچ، بر قاشق قانبز قالغانچی صوغشابز، بزنك اوز پادشاهبز بیك هیبت ئەلی، آلاردن پادشاه صوراب طورمیبز، ایرکلی کوندن فرانسوزلر قولی آستنده قالوب بولماس ایندی، بز برقات بر پادشاەنك بالاری بولغان ایندی، صوغشابز.

میکلوکای — بارورغه کیرك شول، باریقده آلارنی مسکاودن اوچورتوب چغاریق، بزنك کبك صزغروب طورغان یکتلرده بارماغاچ آنده آق صاقاللی تارتلر صوغشرمنی؟

صولتاغای — درست کورشی درست، آنڭ آق صاقاللی قارتلر باروب صوغشماس، آلارغه دنیا کیرك توگل ایندی، بزگه دنیا کیرك، ایرکلی کوندن فرانسوزلر قول آستنده قالوب بولماس.

تحبی — بارابز، بارابز، نیندی خورلق بو، بو خورلقغه نیچك چداب طوریق. ایمش ئلله قایدن بر فرانسوز دیگان اسمیده ایشتولمگان نرسه کیلوب چقسونڭ، پادشاهنی قووب ازر تحتکه منوب اوطرسون، غارلنوب ئولەرسك.

نعمان — آتالری ازرلەب قویغان تحت بار دیب بلدیلر میکاننی مونده بدبحتلر، اوز یرلرنده تیکگنه طورا بلمەسەلر منه بز کورساتیك ئەلی، باراسزمی بارگزده؟ (بارسی بر آوزدن) بارابزنیك بارماسقه.

تحبی — ایرکلی کوندن شول شیطانلر قولی آستنده قالغانچی بارامده صوغشوب ئولەم، فرانسوزلر قول آستنده قالغانچی صوغشوب ئولگانڭ مڭ ئلوش آرتق بولور.

نعمان — نیگه ئولەسڭ! صوغشقه بارغان بر کشی ئولوب بتەمنی. بز بیت پادشاهبز ایچون صوغشابز، خدای صاقلر ئەلی، ئولسه طاغن نیك ئولمدن قورقوب طوررغه، قایچانده بر ئولەچك.

صولتاغای — صوغش بولغاچ ئولمسز بولماس ایندیده اول یکتلر (قچقرو براق) اجـل یتما گـانبز ئولماس ئەلی قالور، ئولسەم ئولەرمن برده قورقمیم؛ دشمانغه کوکراك کیروب ئولەم، آلارنی مسکاودن چغارساق ئولسەکده اوکنورگه توگل، بز ئولسەك قالغانلر راحتن کورور، منه فرانسوز قولی آستنك قالساك بر یولی غارلنوب ئولەرسك.

میکلوکای — آنسی درست ایندی یکتلر، صوغش بولغاچ ایکی یاقنك برسی بولور «جه جان، جه مال» دیگاندای، آنی بلور حال یوق.

سلطانقای — ئەیده نی بولسەده بوله ایندی، آنی ایودەنوك ایسابلی باشلاساك بر بزده بارا آلمابز.

نعمان — شولای شول، نی بولسەده بوله. ئولگان ئوله، ئولمەگان قالا، منه آزاقدن بر یولی ئولەردای بولورسکك اش اوتار. بارابزغنه، ئەیده قانلرون ایچەبز، اوز شهرارینه چاقلی قوابز. مونك ئولمسویله شوب طورا طورغان چاق توگل.

تحبی — یه یکتلر کوب صاتولاشمیق. تیزرك اشنی قاری باشلارغه کیرك، آنك بزنی کوتوب طورماسلر.

سلطانقای — قایچانراق کیتەرگه بولابز.

نعمان — تلەسەکز بوگون کیتەبز. مینم آطم جیکـگان.

تحبی — مینده شولای، آرتمده جلاب قاۤور کشمده یوق، بیگراك طنچ.

صولتاغای — کم جلاسون، براوده جلاماس. جلی طورغان چاقمنی بو.

نعمان — جلاسونلر، میگا پادشاهم بارندنده قدرلی، اولغنه جلاماسون.

سلطانقای — صوغش چاقلی صوغش بواغاچ جلامی بولماس ایندی اول، ئلله کمنك آرتنده ئلله کملری قالا طورغاندر؟ آندن بیت بزنك بر بزنکده ایسان قایتاسبز بیلگولی توگل.

تحبی — بولماسه صوك، ئولگانبز ئولەر، ئولمەگانبز قایتور.

نعمان — هەی ئللەنیلر اویلاب چغاراباشلادگز ایندی، اول بالاگنی آناگنی اویلی باشلاساك اورامغەده چغه آلمازسك، بتماسلر ئەلی، ئەیده برسنده سویلەمەده اویلامادە، منه تحتنی فرانسوزلر آلورغە ماتاشالر. صوغشقه بارابز بوتەن یوق، شونیغنه اویله، کیتیك، کیتیك (اول آراده طشدن طاوش کیله) صولتاغای ایودەمی سین! جیونغه بار ئەلی.

صولتاغای — (ترەزەدن قاراب) ایوده، ئەیده کر ئەلی.

نعمان — کم اول؟

صولتاغای — شمس الدین (اول آراده ایشك آچلوب اوستینه آق چیکمان کیوب بیلون بەیلەگان، باشنده قرپولی ظوربورك، آیاغنده کون ایتك، قولینه تایاق توتوب شمس الدین کیلوب کره).

شمس الدین — هەی مینگنه یوق ایکان مونده، السلام علیکم

صولتاغای — (آگارقارشیطوروب) وعلیکم سلام.

میکلوکای — نیحال شمس الدین، جیون بارمنی؟

شمس الدین — کانتون اورادنیگی کیلگان.

شونده جیولالر.

نعمان — صوغشقه بارورغەمی ئلله؟

شمس الدین — سین آنی قایان ایشتدك.

تکبی — بزنك ایشتماگان نرسه قالامونی، خدای بلگورتدی (قایسیلری جلمایەلر).

صولتاغای — نرسه بار نرسه، نی سویلیلر.

شمس الدین — منه تیگی دشمانلر بزنك عسکرنی جیکوب مسکاونی اوز قوللرینه آلغانلر دی.

میکلوکای — آنیسون ایشتدك ایندی بز. جیونده نرسه بار، اورادنیك نی سویلی؟

شمس الدین — اول شونی سویلی منه تحتنی قوتقارورغه کیره‌ك دی. پادشاه تله‌گان کشیلرگه بارورغه قوشقان دی، مین شول اوزمنڭ اشانچلی خلقمدن باروب تحتنی قوتقارولرون کوته‌م دیب ئه‌یتکاندی.

نعمان — پادشاه شولای دیگانمنی؟ اوز آوزی بله‌ن شولای ایتکانمی؟

شمس الدین — شولای در ایندی، اورادنیك شولای دی بیت.

میکلوکای — صوڭ خلق نی اشلی؟ نی سویلی؟

شمس الدین — خلق هو دو قو با، بارابزده بارابز دیلر، پادشاه ایچون بار بزده ئوله‌رگه رضا دیلر.

تحبی — بر کشی‌ده قالمی بارورغه دیمنی؟

شمس الدین — یوق اول بره‌وگه‌ده قوشمی، «پادشاه‌نی قزغانغان کشی بارسون» دی، «بره‌ونیده کوچله‌ب ییبه‌رمیلر» دی، «باراسی کیلگان کشی بارا کورگز» دی.

صولتاغای — کشیلر بارابز دیمی؟

شمس الدین — بارده دیرلك بارابزدی. آنده بیکبولات بابای «بارورغه کیره‌ك بالالر، بارورغه کیره‌ك، ئلله اوزمده باریم میکان؟ بیك ظور خورلق

ایندی بو، نیچك یوراکگه چداب طورورغه کیره‌ك»
دی. (بارده کوله‌لر).

میکلوکای — آی مسکینچاك، اوزی قارت
بولسه‌ده کوکلی یاش کورامسك.

نعمان — قایچان‌بارورغه‌دی؟ قایه‌بارورغه؟
قالاغه‌می؟

شمس‌الدین — آنیسون مین بلمه‌دم‌ده،
اوزاقلارغه توگلدر ایندی. اورادنیك ئه‌یته «بزنك
عسکر باشلغی جانارال (کوتوزف)» ئلله قایسی قالاده
دیدی «موندن جیولغان خلقنك کیلگانن کوتوب
طورا» دی.

تحبی — بزنی کوتوب طورالرمی؟

صولتاغای — موندن جیولغان خلقنی بولغاچ،
بزنی بولا ایندی.

شمس‌الدین — شونده جیونغه بارگز
ئه‌لی، بلورسز.

میکلوکای — (اورنندن طوروب) ئه‌یده‌گز
یکتلر باروب قاریق ئه‌لی، خلق نی توسلی حاضرله‌نوب
نی توسلی کیتماکچی بولا ایکان؟

نعمان — ئه‌یده‌گز ئه‌یه‌، باریق‌ده، کوریکه،
کیتیك.

شەمس الدين — نعمان ئلله سين بارماقچى بولديكمى؟

صولتاغاى — بز ئلله قايچان سويلەشوب بتوردك ايندى، منه بار بزده بارابز.

نعمان — ئلله فرانسوز كشيسى بولوب قالور ايدكمى؟ سين بارميسكمنى؟.

شەمس الدين — سزده بارغاچ نيك بارماسقه، بارامغنه.

ميكلوكاى — يكتلر وعلەكزدن يازوب بتماكز.

نعمان — قايا اول طاش ياوسەده بارام، بر كشى بارمى ايكان بر اوزم بارام.

ميكلوكاى — ئەيدەكز ئەلى يكتلر آلاى بولسه. (ايشكدن چغا باشليلر).

پرده تۆشه.

اوچنچى پرده

شولوق سلطانقايلرنڭ ايوى كورونه. پرده آچلغانده، تور تەرەزە يانندەغى اوزون اسكاميەدە خيرى برلەن شمسى اولطرالر. هرايكيسى برگنه ايتاكلى آلاچا كولمكدن. خيرينڭ باشندە ياولق، شمسىنڭ باشندە آق «قيوقچه».

شەمسى — شولايدرده بيت ايندى خيرى، يازمشقه قارشى كيلورحال يوق شول، خداى بيرگان بر حسرت ايندى بو بزگه.

خیری — ئەی شەمسیتدای بار کشیگەدە جیکل بولماغاندردە، میڭا بیگراك آور بولدی ایندی، بوتونلای شول بر میڭلوبدرم بلەنگنە قالدم بیت، ئلگاری گرلابکنە طوغان چاغندە آتالری ئولوب کیتدی، آندەدە بیك چیتن بولغان ایدیدە ایندی، آڭار کونگان ایدك، ایندی از رەك اوغلم دنیا کوتارگە اویرەنە باشلادی، کشی آراسینەدە کرە باشلادی دیگاندە بولای بولوب کیتدی (جلاغان طاوش برلن) ایندی خدایغە شکر اویلەندرەمدە دیب امیدلنوب طورغاندەغنە (یاولق پچماغی برلن کوزون قاپلاب) بیگراك یالغز قالدم شول.

شەمسی — ایسان بولسە قایتور ئەلی خیری، آلای جلاب اوزڭنی اوزڭ کویدرمە (خیری باشون ئیوب جلی) بر خدایدن ایسان صاو قوتلوب قایتوون تلەب دعا قیلوبقنە طور، بر سینڭ بالاڭغنە توگل لە باصا، بوتون آول دییرلك کیتوب بتدی، بزگە آیرلوب قالووی آور بولسەدە نی حال ایتیك صوڭ، آلارغەدە آوردر شول ایندی، پادشاهبزنڭ تحتن آلا یازغانلردی لەباصا، آننار ی نیشلر ایدك (خیری کوزلرون سورتە) براودە بارماسە طاغن ئللە نیلر کورور ایدك شول، خدای نڭ قهری صوقغان نرسەلر قایدن کیلوب چقدیلر، ای ربم اوزڭ قوتقار ایندی بروك، اوزڭ صاقلا، صبر ایتودن باشقە بر نرسەدە قولبزدن کیلمی.

خیری — بیك درست ئەیتەسك شمسیتدای، بیك شولای ایتارگە کیرەكدە بیت، کوڭل شول بردە صبر ایتوبکنە طوراسی کیلمی گناەلیدە بولوب بتە طورغانمندر ایندی، ئولوب نیتوب قالسە نی حاللر ایتارمن ربم (جلاغان طاوش برلن) صوغش چاقلی صوغشدە کوز نورم کبك بردن بر بالام بولسوندە نیچك صبر ایتوبکنە طوریم ای ربم.

شمسی — صوغشقە بارغان بر کشی ئولوب بتماس ئەلی خیری. آلای ئللە نیلر ایسابلامە، ایسانگنە بولسە منە قایتوب کیلور ئەلی، خدانیڭ رحمتی بیك کیك بیت، بورونغیلر ئەیتکاندای «بر کل بوامیچە گل بولوب بولمی» شول ایندی، ئەلی قایغیسون تاتو آور بولسەدە منە صوغشدن جیکوب ایسان صاوغنە قایتسەلر شادلق کونلردە بولور، آلای آرتغون قایغروب کیتەرگە یارامی.

خیری — ای ربم اوزڭ بیرگان حسرتلرگنی اوزڭ آلسانە، (قاتی صولاب) بیگراك آور بولوب کیتدی شول، ئەلدە شمسیتدای اچم پوشقاندە سویلەشوب کوڭل جواتورغە سین کیلەسڭ.

شمسی — خدای اوزی رحمتی بلەنگنە قوتقارسون ایندی بروك، طووب اوسوب موندی حاللرنی ایشتکانم یوق ایدی.

خیری — جیتمه‌سه کون آرالاش بیبی کمال کیلوب اوزا گمنی اوزوب کیته، بره‌ر خبرلری یوقمی؟ فلانمی توگه‌نمی‌دی جوده‌توب بتره، کم بلسون ئلله طاغی سلطانقایم برلن یاراطشوب یورگانلر.

شمسی — یاش چاغنده بولا طورغان حال، بولدیسه بولور، آنك ایچون نیگه آبدریسك، سو یوشوب کیلسه بیگرا کده راحتله‌نوب عمر ایتارلر، اول عیب اش توگل بیت «سو یوشو پیغمبرلردن قالغان» دی‌له باصا

خیری — مین آنیسون ئه‌یتمیم بیت، ایسان صاو قایتوب بیبی کمالنی آلا قالساق بیگراك بختلی بولور ایدك. بلمیم شول‌خدای نی یازغان‌در ایندی؟

شمسی — قایتدیسه آلورسز خدای یازسه، آنك ایچون برده قایغرما، بیرورلر ئه‌لی، بیرورگه بولغاچ. نعمانده کیتکان چاقده «بیبی کمالنی سلطانقای قایتمیچه بیرمی طورگز» دیب کیتکان دیب قولاغیمه چالندی‌ئه‌لی، برولك ایسان‌قایتوبقنه کیلسون، خدایدن شونیغنه صوراب اوطر.

خیری — ئه‌لده صوریم ایندی شمسیتدای. ایرته طورسام، کیچکه کرسام، بار تله‌گم شولغنه.

شمسی — اجلی دشمانلر قولنك بولماسه قایتور ئه‌لی، پادشاه ایچون کیتکاچ خدای دشمانلرنی اختیار ایتماس ئه‌لی دیم (اول آراده ایشك آچلوب یابولا).

خیری — (اورنندن طوروب) کم بار ایکان طاغی (ایشککه باراده ایشکنی آچوب) ئەی میڠلو بیکەتدای ایکان ئەلی، ئەیدەوك نیگە کرمی طوراسك، یات کشی یوق، اوز برنك شمسیتدایگنه. (خیری بر یاقغه تارتولا. ایشکدن آلاچا کولماکلی باشینه قزل بوز جیلان بورکانگان آیاغنده کیوز ایتك میڠلو بیکه کیلوب کره).

خیری — ئەیدە میڠلو بیکه تدای تانسقلاب جوریسك ایکان، بیك ایسانگنه‌می؟

میڠلو بیکه — خدایغه شکر ئەلی، ایسانگنەمی شمسیتدای (جیلانن جیلکەسینه توشوره باشینه قیوقچه صارغان).

شمسی — جوریم ئەلی بر کویگه، ئەیدە میڠلو بیکه، اوز توردن، مین مونده اوز یورطم کبك تلەسەم قایچان کیلەمدە، خیری بلەن راحتلەنوب سویلەشوب اوطرام.

خیری — ئەیدە میڠلو بیکه تدای اوطر ئەلی.

میڠلو بیکه — یارار، یارار.

شمسی — اوطر ایندی میڠلو بیکه، نیگە آیاق اوستی طوراسك. (میڠلو بیکه شمسی یانینه کیلوب اوطورا، خیری یان تەرەزە بویندەغی اسکامیەگە اوطورا).

میڠلو بیکه — جە شمسیتدای بر دعا قیلیق (شمسی قولن کوتەرە، دعا قیلالر).

خیری — بیك ایسانگنه کیلدگمی؟

میگلو بیکه — ایچم پوشوب جانمنی قایـا قویارغه بلمی آپطراب طوردمده، خیری یانینه باروب قایتیم ئەلی دیب کیلـگان بولدم. شونده کوگل طنهی بیت. خبرلری فلانلری ایشتولمی میـــکان دیب‌ده امید ایته‌سك.

خیری — ای برگنه‌ده خبرلری کیلمی شول، اینتـگوب اوزلوب کوتسه‌گده، یازمش بز دیگانچه جورمی، به‌بکه‌سون آلدرغان قاز کبك قایا بارورغه‌ده بلمی یوریم، ئەلده شمسیتدای بار ئەلی، طوراطورغاچ اولده کیله میندە بارام دیگان کبك، اول ئەلی جوانوب اوطرورغه بیك یاخشی بولدی.

میگلو بیکه —شولا یدر شول خدایغه‌تابشردق ایندی، نی اشلیسك بیت، ایچم پوشقاچ آپتراب کیلـگان بولدم. خیرینگ ایووی آولاقدر ئەلی، ایچماسام بر راحتلنوب سویله‌شوب قایتورمن دیدم.

شمسی — بیك کیل میگلو بیکه، بیك کیل. ایچگ پوشوب طورغانده برەر کشی بلەن ایرکنلاب سویله‌شوب اوطرسـاگ جـانلرگ راحتلنوب ایچلرگ بوشاب کیته.

خیری —ئەلی خدایغه‌شکر ایووم بار، آولاق، ایر آت یوق، کیل میگلو بیکه ت‌ـای، کونلك کیل، میگاده

کوڭللی بولور، ئەلدە بردە کیلمیسكڭ، اوزم بارورغە اویالام، بیگراك چیتن بولوب کیتدی.

میڭلو بیکە — چیتن ایندی چیتن، چیتن بولمیمی صوك، بیگراك آور کونلر کوراسبز بار ایکان.

شەمسی — کوراسكڭ بولغاچ نی اشلیسكڭ بیت میڭلو بیکە، یازمشقە قارشی باروب بولمی شول، خدای اوزی رحیمن صاالسون ایندی.

میڭلو بیکە — طویغانچی کورەدە آلمی قالدم (جلاغان طاوش برلن) بیگرەك کینەت کیتوب باردیلر، جیتمەسەجونلاب ایوگەدەقایتمادی، سویلەشەدە آلمی قالدم.

خیری — کینەت دیگاندە نی سویلیسكڭ ایندی. بر کوننی نعمان بلەن تجبی کیلگانلر ایدی، آلارغەبارکبك صییم‌نی قویوب‌شەمسیتدای یانینە کیتدم، میندن گر کیلوب ماطورغنەسویلەشوب قالغانلر ایدی، بردە آندی ایسابلری یوق ایدی. شەمسیتدایلردن کیچکنەقایتدم، اول چاقدەنعمان کیتكان ایدی. سلطانقای برلن تجبی ئەی یورەکلەنوب سویلەشەلر.

مین قایتوب کرگاچدە سلطانقایم: «انکای فرانسوزلر پادشاه طورا طورغان قالانی آلغانلر ایکان، حاضر بوتون کشیگە صوغشقە بارورغە بولغان، بارماساق باربزدە فرانسوز پادشاەسی‌قول آستنە قالابز ایکان، ایبداشلرم

Государств. Баш. Центр. Библиотека

بارده بارالر، میننه بارماقچی بولدم» دیدی (جلاغان طاوش بلان) نی ئه‌یتورگه بلمه‌دم، جوله‌ر کشی کبك آپترادمده قالدم (کوزلرون سورتکه‌له‌ب) آلارغنه چغوب کیتکانلر ایدی، نعمان کیلوب کردی «سلطانقای قایا اول ازرله‌نه‌می ئه‌لی خیر یتدای» دیوب صوراشورغه طوطندی. آگارغه سز نرسه اشله‌ب یوریسز، مینی بر اوغلمدننده یازدراسز منی ایندی دیگان ایدم «نیشلیك صوك خیر یتدای، برده بارمی قالورغه یارامی، آننه بزگنه توگل بیت، ایسان بولساق بر نرسه‌ده بولماس، دو کیلوب قایتور بز ئه‌لی» دیدی (میگلو بیکه کولماك جیگی بله‌ن کوزون طوتوب جلی) اول کوننی سلطانقایم قایتمادی. ایکنچی کوننی آنی مونی حاضرلی طورغاچ سویله‌شه‌ده آلمی قالدم، آننارى ایرته‌گوسون کیتوبده باردیلر.

میگلو بیکه — (کوزلرون سورتوب) سین کورمادك خیری، اوزاتوب قالووی بیگره‌ك آور بولدی.

خیری — سلطانقای «بز طاك بله‌ن نعمانلردن کیته‌بز» دیگاچ ئلله اوزاتورغه باریم میكان دیگان ایدم‌ده، آیرلوب قالاده آلمام دیب بارمادم، تون بویی یوقلی آلمی اوتکه‌ردم، شونده چیرلی کشی کبك.

میگلو بیکه — بزنك نعمان ایرته‌گه کیته‌ر دیگان کوننی گنه ایوده قوندی، بوته‌ن کوننی قایتوبده قارامادی، میگا اوزی کیته‌سوننده ایتمادی، قزمغنه

(انکای آبزیلر ئلله قایده صوغشته بارالر) دیگاچ آتالرینه اول نیندی اش، نی قیلانوب یوریلر دیگان ایدمك، ایرلرنك قاینیسندهده یوق، نعمانغه رحمت اوقوب اوطره «یارطی آول قوپقان فرانسوزلرغه قارشی صوغشقه بارالر، ئهیده بارسونلر، ایسان بولسهلر قایتورلر ئهلی، منه فرانسوزلر قولی آستنده قالساك بر بالاگنی توگل بیش بالاگنی ییبهروردای بولورسگده اش اوتار» دی (جلاغان طاوش بران) بارماسهده بر نرسه اشلهته آلماس ایدك، اوزی بارغاچ رحمت اوقوبقنه اوزات ایندی» دی (جلی) خداینك قهریدر ایندی بو بزگه، برهر گناه شوملغبزدر (کوزلرون سورتوب) تحبیده بزده ایدی اوچوسی اوچ آطقه آطلانوب قاپقادن چغوب کیتکانن ایچمدن یوره گمنی تارتوب آلغاندای بولدی (جلاغان طاوش بران) سلطانقای بورلوب «دعاده بولگز ایندی» دیگاچ آوب کیته یازدم، قزمغنه جیته کلاب آلوب کردی (باشن ئوب جلی)، خیری طوروب بولمه اچینه کروب کیته.

شمسی — اور ایندی میگلوبیکه بیك آور، خیری اوغلن ئویلهندرهم دیوبکنه طورغانده اولده بوتونلای یالغز قالدی. ئهلی خدایغه شکر آرتلارنده کورگان صاین اوزاکنی اوزارگه بالالری یوق، اوزلری یاشلر، آلای بولسه طاغن آور بولور ایدی. باقچی بزنك کورشی احمدخاننك دورت بالاسی قاراشوب قالدیلا باصا (خیری چغوب اورنینه اوطرا).

میکلو بیکه — (کوزلرون سورتوب) آنسی
خدایغه شکر ئه‌لی شمسیتدای، قزم‌ده شولایدی، اولك
بختسز ایندی، اوز بالام کبك کورگان سلطانقایده
کیتوب بارغاچ طاغن چیتنرەك بولدی، قزمنی شوکار
بیره‌م دیب ئلله قایچاندن بیرلی توبه‌ب طورادر ایدم،
اول سوز صالا باشلاغاچ قوانوب بتره آلماغانیم، قوانچم
بوشقه‌غنه بولماسه یارار ایدی ربم.

شمسی — ای میکلو بیکه آنك ایچون برده
قایغرما، ایسان صاو قایتسونلرغنه‌ایندی. آلای کوکلك
بیر ورگه‌تابابولغاچ، برده چیتکه‌کیتماسلر، منه سلطانقای
قایتدیسه طوی یاصاربز نصیب بولسه.

میکلو بیکه — بر بیر ورگه‌دیب حاضرله‌نوب
بتکاچ بوته‌ن یرگه نی کوکلك جیتوب بیر ورگه کیرك.
نعمانمده بیت «سلطانقای قایتمیچه بیبی کمالنی بیرمی
طورگز» دیب کیتدی. سلطانقای قایتقاچ قزمنی آلماس
بولسه طاغن بیك چیتن بولور دیب اویلیم، بارسی‌ده
برگه جیولغاچ آور بولدی شول، جوله‌ر کشی کبك ئلله
نیلر سویله‌ب بتره طورغانمندر ایندی. ایچمه بار حسرتم
شول بولغاچ سویله‌می نیچال ایتیم صوك، سین سویله‌گانك
قایغکنی اورطاقلاشرغه بر کشی بولسه ازره‌ك کوکلك
طنچلانوب کیته.

خیری — ئه‌ی میکلو بیکه ته‌ته‌ی. برده آلای

دیمه، بز حاضر بار بزده بر طوغان کبك ایندی، شولای بـر بـر بزگه سویلەب قایغیلر بزنی اورتاقلاشماساق کیبوب بتەر بز. قزك ایچون بردە قایغرمه ئەلی، خدای تلەسه سلطانقایم ایسان صاو قایتسونغنه ایدی. ایکنچی کوننوك جاوچی ییبەرور بز، آلای اوزگز صانغه صاناب بیرورگه طورغاچ قوانوب آلابز ایندی، بروك صاو سلامت قایتاغنه کورسونلر.

میگلو بیکه — ای خیری دنیا کوزلری بلەن شول کونلرنی کورسەك ایدی. سلطانقاینی اوز بالام کبك ایتوب یاراطام، بیگرەك یاشدانوك نعمان بلەن برگه یوروب اوسدیلر، بارنده سویلەب بترمیم ایندی. قزمده یاراطا آخرسی شولای کبك سیزەباشلادم، اوزاتقان چاقده کوز قاراشولرندن ازرەك شیکلەنگان ایدم آنی.

شمسی — ایسانگنه قایتسونلر میگلو بیکه، یاراتشوب بارولری بیگراك یخشی، یاش چاقده بولا طورغان حال ایندی اول عیب توگل، بر بزده کوز یوموب اوسماگان. بروك خدایدن شونیغنه صوریق، ایسان صـاوغنه مقصودلرینه جیتوب قایتسونلرده بختلری، توفیقلری بلەن عمر ایتسونلر.

خیری — میگلو بیکه تدای، جایلاب اوطر ئەلی، آشم اولگرەدر ایدی (اوزی بولمه اچینه کروب کیته).

میڭلو بیکه — ای ربم اوزنگ بروك رحمتگدن تاشلامه ایندی.

(خیری کیلوب چقه)

میڭلو بیکه — آلای آش آشی طورسام اوزاق طورام ایندی خیری، مین قایتیم ئەلی، آتالریده اویده یوق ایدی، اول قایتسه نیتسه خلقسزلانه باشلر، ئەلی اولده ایوده بولماغاچ ایچم پوشوبقنه کیلگان ایدم.

(اورنندن طورا).

خیری — آنگ ایچو نگنه آچولانماس ئەلی، سین طاغی اوطر برآز، ئلله نیگه بر کیلو بلی شولا یغنه کیتەسگمنی؟ بیك قوری بوله لا باصا خدایم.

شمسی — زارقماساك اوطر میڭلو بیکه، برگه برگه کوڭللی بولور.

میڭلو بیکه — رحمت ایندی قایتیم خیری اوزگزده شولای باروب اوطرگز. شمسیتدای بو آراده سینده برده کورنمی باشلادك، باروب اوطر، ئەلی خدایغه شکر کیلگان کشیگه ایشگبز آچق، کم کیلسەده آتالری آلای ئەیبر قارا ئەیتمی.

خیری — اوطرو کیرك ایدی میڭلو بیکه تدای، ئلله نیگه آشقدك.

(اول آراده ایشکدن آیاغینه اویوق چاباطه کیگان، اوستنده آق چیکمان، باشنده تیران قرپولی بورك، طوپ ایتوب برمالای کیلوب کره).

مالای — ئەی میڭلو بیکە ندای، سین موندە ایکانسك ئەلی، یورطـگزدن تابماغان ایدم.

میڭلو بیکە — نیگە؟ مینم بلەن نیشلیسك؟ سین کم اوغلی صوك؟

مالای — سینی میڭلوکای آبزی خاتونی جهان جیکـگای چاقرغان ایدی، شەسی ابی سینیدە.

میڭلو بیکە — نیگەچاقرا؟ ئللەقوناقلر بارمی؟

مالای — یوق، بر قوناقدە یوق.

خیری — ئلە میڭلوکایدن بر بر خبر بارمی؟

مالای — بار بوغایدە.

خیری —
میڭلو بیکە — (ایکیسی بـر آوزدن) نیندی خبرلری بار، بلەسکمی؟

مالای — علی احمد آبـزی قالادن قایتقان، میڭلوکای آبزی اولـگاندی (بارسی بر آوزدن عجبەنوب) اولـگاندی؟

مالای — اییو، اولـگان ایمشدی (خیری بلەن میڭلو بیکە جلی باشلیلر).

شیەسی — علی احمد نیچك بلـگان صوك آنی؟ قایان ایشتکان؟ کم کورگان؟

مالای — آنیسون مین بلمیم، قالاغه صوغشدن قایتوچیلر بار دیدیلرمی شونده.

خیری — (جلاغان طاوش برلن) بوته‌ن کشیلرنگ خبرن آلوب قایتماغانمی؟

مالای — یوق بوغای، سویله‌مه‌دیلر، ئلله‌طاغی مین طکلاب طورمادم.

میکلو بیکه — (کوزلرون سورتوب) ای خدایم ئولگان خبرلریده کیله باشلادی (جلی).

مالای — تیز بارگز! جهان جیگگای اوزاقلاماسونلر دیگان ایدی.

شمسی — یارار یارار باروربز، (مالای ایشکدن چغوب کیته).

شمسی — سین باراسکمی میکلو بیکه؟

میکلو بیکه — بارام، بارمیلرمو صوک. ایوگه کروب آتالرینه‌غنه ئه‌یتوب چغارم، براو جانی کویوب اوته‌له‌نوب چاقرسونده بارماساک آنناری برده یاراماس.

خیری — (جلاغان طاوش برلن) ایسانلک خبرلرون کوتکان چاقده شولای اولگان خبرلری کیلسه نی حال ایتارمن ای ربم (جلی).

شمسی — آلای ئلله نرسه‌لر اویلامه ئه‌لی خیری، صوغشقه کیتکان بر کشی اولوب بتماس، خدای قوتقارسه قایتورلر ئه‌لی.

میڭلو بیکه (کوزلرون سورتوب) اول خبرلرنی ایشتورگه خدای یازماسون ایندی، ئولوب نیتوب قالسه‌لر دنیاده نی یه‌م تابوب طوروسك، ئه‌لی بولای‌ده بیك آور.

شمسی — آورده بیت، آور بولسه‌ده صبر ایته‌رگه کیرك، باقچی بیچاره جهان یارطیلاش اولگاندر ایندی فاخر. جیتمه‌سه‌ایته‌گی طولی بالا، خدای بروك اوزی رحمتندن تاشلاماسون ایندی، (خیری کوزلرون سورته).

میڭلو بیکه — ای ربم اوزڭ صاقلا بروك، اوزڭ صاقلا (قچقروبراق) رحمتڭدن تاشلاما.

شمسی — (اورندن طوروب) رحمت ایندی خیری، مین باشلاسامده یارار، مین مشتراب باروب جیتکانچی بایتاق وقت اوته‌ر ئه‌لی.

میڭلو بیکه — مینده قایتیم ایندی، رحمت خیری، شولای اوزڭده باروب اوطر.

خیری — رحمت ایندی اوزڭزگه، آلای باروغه بولغاچ قستامیم.

شمسی — چاقرغاچ باریق ایندی (آستنه صالوب اوطرغان آق چیکمانون آلوب بورکه‌نه) صاو بولوب طورایندی، خدای بروك کوڭل طانچلیغی بیروب شادلقلی خبرلر ایشتورگه نصیب ایتسون (ایشککه بارا باشلی).

میکلوبیکه — (جیلاغون باشینه بورکانوب) جه ایسان بولوب طور ایندی خیری، قوانچلی خبرلر ایشتورگه یازسون (ایشکدن چغا باشلیلر).

خیری — (آلارنك آرتندن چقغانده) خدای نی یازغان ایندی، نیندی خبرلر ایشتور بز (چغوب کیته‌لر. ایو بر آز قدر بوش طورا).....

(بر آزدن خیری کیلوب کره‌ده اوز اوزینه) ای ربم نیندی کونلرگه توشردك (بولمه اچینه کروب کیته، بر آزدن چغوب اوسته‌ل یانینه کیلوب اوطوراده اوز آلدینه سویله‌نه) بر گنه‌ده جملر تابمیم خدایم، بیگره‌ك بختسز ایکانمن، ایسان صاوغنه قایتوب کیلسه‌ك یارار ایدی بالاقایم، (آزراق طوروب) قایتماساك مین نی حاللر ایته‌رم، بر اوزم نیچك طورورمن. ای ربم! ئلله نیکگنه کیتکان بولدی شول، اول بارماغاندن صوغش بته‌ر دیب بلدیمی میکاننی؟ یازمشدر شول ایندی، یازمشدر، یازمشقه قارشی بر سوزده ئه‌یتوب بولمی، بر اشده اشله‌ب بولمی (طوراده بولمه اچینه کروب کیته، بر آزدن آوز ایچندن کویله‌ب چغاده اوسته‌لگه، آشیاولق جایه، کویلی کویلی ته‌ره‌زه‌دن قاراشدراده طاغن بولمه اچینه کروب کیته. بر آزدن بر آغاچ صاوت برلن آش کوته‌روب چغوب اوسته‌لگه قویا. یاگادن بولمه‌گه کروب قاشق پچاق آلوب چغاده اوسته‌ل یانینه اوطوروب اوز اوزینه سویله‌نه) شمسیتدایده کیتدی جیتمه‌سه، بو آشنی بر اوزم نی کوگلم جیتوب آشیم ایندی. ئه‌ی بالاقایم قایا کیتدی برگه‌له‌ب گور کیلوب

اوطورغانلرمز، یاڭادن شول كونلرنی كورورگه یازغان میکان؟ یوق میکان؟ (قچقرو براق) ای یارب رحمتـلرڭ بیك كوبله باصا، نیـگه بولای بزنی اینتكدروب جفالیسڭ. ای ربم قوتقارسانه بالامنی شول صوغشلردن قوتقارسانه ربم (طوروب تەرەزەدن قاریده طاغن كیلوب اوطوروب سویلەنه) ایچماسام میڭلو بدرده قایتوب كیلمی، شول عمردن بیرلی قایا یورورگه كیرك ایندی، ئەی جولەر جولەر، ای صبی اول آناسینڭ نیندی قایغیلرغه باطوب اوطرغانن بلمی شول ئەلی، ئەی بالاقایم سینك بختسز شول، بختلی بولساق بولای دە بولماس ایدی (ایكی ترسه گی برلن اوستالـگه طایانوب، قوللری برلن ایكی چیگەسون توتوب بر قدر اوطراده، اوزوب، اوزوب بورنغی موڭلی «كوگارچین» كویینه جرلی)

ایرتەندە طوروب طشقه چقسام
طاڭ جیللری ایسه یالاندن،
كوز یاشلرم توگوب بن كوتسەمن
خبر كیلمی عزیز بـالامدن.

كیبەم ایندی كویەم صارغایامن
یـالغز قالدی یتیم باشلارم،
ایچلرمده قایغی قایناب جانـا
فائـده بیرمی آقغان یاشلرم.

قایدەغنه باریم كمگه سویلیم
یوراكلرم ئەرنوب یانغانن

ایشتورگه خدای یازغان میکان
بالاقایم ایسان قالغانن.

قارا آطلر منوب قامچی ئلوب
قایده یوری مینم آلطونم،
اولگه‌نمیکان ئلله کوته میکان
دشمانلرنك اوقلر آطوون.

قزغانامده سینی قورقامنده
ای آلطونم آغوب یوق بولدك،
نیندیگنه یاوز نیندی اوصال
دشمانلرغه قارشی اومطلدك.

یوملوبده آطك چاپقان چاقده
تزگونلرن توتمه بوش ییبه‌ر،
آندوساده دشمان آلدرالماس
بوش ییبه‌رگان آطنی «قوش» دیلر.

(اورندن طوراده) اوف الله، ئه‌ی قادر بر قابارغه‌ده کوڭلم جیتمی، کوز نورك کبك عزیز بالاك ئلله نیندی قورقنچ صوغشده بولسونك نی جانك جیتوب آشارغه کیره‌ك.

(ازل آرادە ایشکدن بایاغی مالای طاغن کیلوب کره).

خیری — ئه‌یدوك! نی جومش.

مالای — ئه‌یده‌لی خیری جیگگای بیك تیزگه، مین سینی آلورغه کیلگان ایدم.

خیری — جهانلرغه‌می؟

مالای — ایبو، شونده شول.

خیری — میگلوبیکه تدای آنده‌مو صوك.

مالای — آنده آلار بایوق باردیلر ایندی، سینی کوتوب طورالر.

خیری — طاغن بوته‌ن کشیلرده بارمی؟

مالای — بار، آنده بر طابن کشی جیولغان ایندی.

خیری — آشقه جیولالرمنی آلای بولغاچ.

مالای — یوق آلارنك کوبسی میگلوکای آبزینك اولگانن ایشتکاچ اوزلری کیلگانلر. ئه‌یك تیزره‌ك بوله کور ئه‌لی، آنده کوتوب قالدیلر.

خیری — یارار حاضر بارورمن، بار قایته طور حاضر کیلام دیب ایتدی دیرسك.

مالای — بیك تیز بار اوزاق طورمه، آنده کوتوب قالدیلر.

خیری — یارار یارار حاضر بارام، منه آش اورننغنه جیامده بارام.

مالای — تیز بار (ایشکدن چغوب کیته) خیری اوسته‌ل یانینه کیلوب طاباقنی آلغانده.

په‌رده توشه.

دورتنچی پرده

نعمانلرنڭ ایوی کورنه، باشقه‌لردن ظور آیرماسی یوق شولوق آول ایوی، ایده‌نگه پالاص جایلگان، ماطوراق ایچون استیناغه‌قزل باشلی سول‌گیلر ئلنوب قویلغان. ایشکنی کرگاچق اوڭ یاقده اوزون اسکامیه.

پرده کوتارلگانده میڭلوبیکه یالغزی اسکامیه‌گه پالاص جایوب ماتاشه. استنده آلاچا کولماك، باشینه آق قیوقچه صارغان. اول آراده ایشکدن قزل آلاچا کولمه‌ك کیگان باشینه قاراصو یاولق به‌یلگان، بله گینه توروب بر جیلان صالغان بیبی کمال کیلوب کره.

بیبی کمال — حاضر کیلور بز دیب قالدیلر انکای! خیر یتدای «چاقرماسا گزده بارورغه طورادر ایدم ئه‌لی» دی.

میڭلوبیکه — (قزینه قاراب) ای قادر کیلمیمو صوڭ، کوز نوری کبك بردن بر اوغلی صوغشدن ایسان صاو قوتلوب قایتسونده آنی نیچك کورمی توزارگه کیره‌ك.

بیبی کمال — سویلمه‌ده ایندی انکای! ای قوانغان ایندی، منه کورساڭ ایسڭ کیته‌ر.

میڭلوبیکه — قوانمیموصوڭ، قارتایا توشدم یاشره‌ك چاغم بولسه بر ایکی چاقرم قارشی جوگرور ایدم ئه‌لی، بالا بیك یاقین بوله اول قزم!

بیبی کمال — ای قایچان قایتوب یته‌رلر، کوته کوته آروب بتدم ایندی.

میگلو بیکه — ای بالاقایم بر یولغه چقغاچ قایتورلر ایندی.

بیبی کمال — بیك کیچکه قالماسه‌لر یارار ایدی ایچماسام.

میگلو بیکه — مونچه‌نی طومالادگمی ئه‌لی قزم!

بیبی کمال — یوق ئه‌لی، آزگنه ایسلیره‌ك کبك ایدی طوراتوشسون دیگان ایدم. طومالرم ایندی!

میگلو بیکه — بره‌ر کویانته صوغه‌ده باروب قایت ئه‌لی قزم، آلار قایتقاچ بوشیده آلمابز.

بیبی کمال — یارار انکای حاضر بارام (ایشکدن چغه باشلیده کیری، بورولوب) انکای شمسی ابی کیلوبده یتدی.

میگلو بیکه — (ایشکگه تابا باروب) یارار قزم، (ایکسیده چغوب کیته‌لر، ایو بوش قالا. بر آزدن آیاغینه آق اویوق برله‌ن باشماق چاباطه کیگان، اوستنده تزل به‌ز جیلان، باشنده کله‌پوش قارمش قارت کیلوب کره. آیاغنده‌غی باشماغن صالوب اسکامیه‌گه اوطراده سویله‌نه) منه سین، خدا اینك حکمتینه شاق قاتارسك، بوفرانسوزلرنی ئه‌یته‌م نیندی یاوزلر (باشن سلکوب طوراده سویله‌نه) نیندی باشسزلر، مسکاوگه کیلوب کرگانلرده تحتکه اوطرماقچی بولغانلر، قاراسین آلارنی آی دشمانلر دشمانلر نیندی ایسکه کروب چقماغان اش اشلرگه کروشکانلر ئه، ئه‌ی سزنی

سزنی، آلای آزساتقنه بولمی اول، منه اوطردگز ایندی تحتکه. دنیاده فرانسوزلرغنه دیب بلگانلر ایدی میکاننی؟ یوق ئه‌لی (کوکراگنه به‌روب) مونده بزده بار ئه‌لی بزدن طوغان بالالرده بار، (بر قدر طوروب) رحمت یاشلرگه طرشدیلر، یارار دشمان سوزون اوستکه چغارمادیلر پادشاه سوزن اوستکه چغاردیلر، منه بو آیاق آستندن چقغان ایمگاکنی پر توزدروب طاشلادیلر. رحمت منه یاشلرگه شولای کیره‌ك، ایگلك کورسونلر

(اول آراده ایشکدن میگلو بیکه کیلوب کره).

میگلو بیکه — آتاسی ئه‌لی سین مونده ایکانسك، شونی صوریم دیگان ایدم صولتاغایده بزنکیلر بر له‌ن برگه قایتامی؟

قارمش — برگه قایته برگه قایته، ئه‌یتدم بیت مین اوچوسیڭ برگه قایته‌لر ئلگاری بزگه قایتورلر دیب، مین کوچرگه شولای قوشدم، صولتاغایغه آطده یبباردم آنك آطی صوغشده ئولوب قالغان دی.

میگلو بیکه — آلای بولسه بیبکاینیڭ چاقرورغه کیره‌ك ئه‌لی.

قارمش — کمنی دیسك؟

میگلو بیکه — صولتاغاینك خاتونن دیم.

قارمش — ئه‌لی آنی چاقرمادگزمنی، نیشله‌ب طوراسز چاقرمیچه، خیری کیلدیمی؟

میڭلو بیکه — کیلدی.

قارمش — بوته‌نلر کیلادی‌می؟

میڭلو بیکه — طاغن کملر؟ شمسیتدای کیلدی.

قارمش — (قچقرو براق) علی احمدلر، احتملر، ولیکای قدالر، جهان قداچالر بارنده چاقرگز، موندی شادلق چاقده بتون آولنی جیوب قوناق ایتارگه کیره‌ك ایدی، ئه‌ی قارتایبراق کیتدم، یاش چاغم بولسه ئه‌لله نیلر اشلر ایدم، چاقرورغه کیره‌ك بارنده، اوزاقلامی قایتوبده جیتارلر ایندی، مونده بال جیتارلك کرتدگزمی (اورنندن طوروب تور پرچماقده‌غی اوستون نمازاق برلن یاپقان کچکنه میچکه‌نی سلکتوب قاری).

میڭلو بیکه — شول میچکه‌نی طوتوروب کرتدیلر ایندی.

قارمش — (میڭلو بیکه‌گه قاراب) اوغلم اوغلم دیب جلاب یوریدر ایدڭ دنیا خراب بولغان کبك، منه قایتالر ایندی، منه حاضر شادلغڭدن یوگره یوگره قوناق صیلارسڭ، بار چاقرگز بارسنده تیز بولڭز (میڭلو بیکه بورولوب ایشکدن چغا باشلی).

قارمش — ئه‌ی آناسی قارالی مونك (میڭلو بیکه طوقتاب کیری بوروله) صولتاغاینڭ قوراینده آلوب کیلسونلر، آتناری ولی کیاوگه یاڭادن ئه‌یتڭز اسکر ییکه‌سنده آلوب کیلسون.

میڭلو بیکه — ای سین طاغی بیگراك، صوغش چاقلی صوغشدن براو تیلمروب صاغنوب قایتسونده نی کوڭلی جیتوب قورای اویناب اوطرسون، ایچماسام ولی کیاونی دیگك.

قارمش — هه‌ی، یوقنی سویلیسك، آنڭ حاضر، نی قایغوسی بار، حاضر شادلانوب دو کیلوب جیمورته طورغان چاق ایندی، قوراینده اوینا، اسکر بیکه سنده اوینا، یا گادن صوغشقه باراسی بارمنی ایندی صوغشدیلر بتدی، فرانسوزلرنی توزدروب مسکاودن قووب چغاردیلر، نی قایغی قالدی ایندی، شادلقدن باشقه بر نرسه‌ده یوق، درتك بولسه منه ایکاو بیور بر.

میڭلو بیکه — ئلله قوطراسکمی ایندی.

قارمش — (کولوب) نیگه ئلله بولدرا آلماس دیسکمی؟

میڭلو بیکه — یارار ایندی بولدرساك. (بورولوب چغا باشلی).

قارمش — بارنده چاقرگز بارنده (میڭلو بیکه ایشکدن چغوب کیته).

قارمش — (یالغزی اسکامیه‌گه اوطروب اوز اوزینه سویله‌نه) بوگونده شولای بیره‌م ایتمه‌گاچ قایچان بیره‌م ایتارسك، تحت چاقلی تحتنی قوتقاروب قایتسونلرده، ایه‌مش طب طن طور، آنناری ایچکده جانك بولماس.

قارتايبراق كيتدم، ياشراك چاغم بولسه ئلله نيشلر ايدم ئه‌لى، بر آط صويوب، اوّلى بر ميچكه بال ياصاب، دورت قورايچى ايكى اسكرپيكه‌چى كيتروب دوست ايشلرنى جيوب دو كيلور ايدم، صوڭراق بولدى، بز ياش چاقده‌ره‌ق بولمادى (اول آراده ايشكدن شه‌سى كيلوب كره).

قارمش — (اورنندن طوروب) ئه‌يك شمسيتداى ايسان جوريسكمى؟

شمسى — خدايغه شكر ئه‌لى جوريم شونده اوز كويومه (اسكاميه‌گه اوطرا).

قارمش — بيك قارطايوب كيتميسكمى ئه‌لى؟ (اسكاميه‌نڭ ايكنچى باشنه‌راق اوطره).

شمسى — ئه‌لى شوندى شادلقلر بولغاچ قارتايوب طورورغه ياريمو صوڭ، بيبى كمال باروب چاقرغاچ جيل كبك كيلوب جيتدم ئه‌لى، بيك ظور قوانچ بيت ايندى بو قارمش.

قارمش — درست درست شمسيتداى، ئه‌لى ميڭلو بيكه‌نى‌ده اوروشدم، بر كشى چاقرماغانلر. صولتاغاينڭ قورايون آلوب كيلسونلر ديگان ايدم شوڭار چه‌پچى، بو گون گر، كيلوب جيمرته طورغان كون بيت ايندى.

شمسى — اى يارب كيتورسه نى بولغاندى، حاضر گيلرنڭ كوڭلى ئلله نيندى ايندى، درتلرى سونوب

بتکان، نرسه بولادی، گل شولای کوکل آچوب اوطرا طورغان چاق ایندی.

قارمش — شولای شول شمسیتدای، بو گونله دوکیلماساك ایچکن جانك بولماس، ئه‌ی بز یاش چاقن؟

شمسی — ئه‌ین ئه‌یده کیلسونلرده اویناسونلرده جرلاسونلرده، ئه‌لی زمانه بز اوتمه‌گان، منه اوزلرینه قالغاچ شولای طب طنغنه طورورلر، ئه‌لی غیرتك بارنده اوزك دیگانچه جورتوب طور.

(اول آراده بیبی کمال ایشك آچوب قچقرا) اتکای قایتوب جیته‌لر!

قارمش — آلایمی (اورنندن طوروب) شمسیتدای قوناقلرنی بواویوگه آلوب کرسونلر ئه‌لی، آنن قاچوب طورور کشی یوقدر ایندی (اوزی باشماقلارون کیه)

شمسی — اول‌نی دیگان سوزدی، طاغی کمدن قاچسونلر آلار، بوگونگی شادلقده‌ده قاچوب پوصوب یورساك، اوجماحدن چقغان خور قزی توگلدر ئه‌لی برسیده (ایکسیده ایشکدن چغوب کیته‌لر، ایو بر قدر بوش طورا، بر آزدن باشینه کامچات بورك کیگان، اوستنده تیری طون آیاغنده کون ایتك، ولی یوگروب کرده‌ده تور پچماقده‌غی میچکه اوستینه اسکریپکه‌سون قویوب چغوب کیته، اول آراده ایشکدن قارمش کروب) ئه‌یده‌گز یوراکلی عسکرلر، ئه‌یده‌گز، (آنك آرتندن صولتاغای، سلطانقای، نعمان کیلوب کره‌لر. بارده بر اوچدن کیونگانلر، اوستلرنده قسقه‌غنه آق چیکمان، بیللرون به‌یلگانلر، باشلرنده کامچات بورك، آیاقلرنده کون ایتك).

قارمش — ئەیلەگز ئەلی ئەیدە، هەی منەسین.

صولتاغای — السلام علیکم!

قارمش — وعلیکم السلام وعلیکم السلام (تزلوب اسکامیەگە اوطرغان چاقدە ایشکدن خیری کیلوب کرە)

خیری — (سلطانقایغە آطلوب) ئەی بالاقایـم کورور کونلرم بار ایکان (قوچاقلاب اوبەدە قولون بیروب کوروشکاندە ایشکدن بیبکای کرە باشلیدە کیری چغە).

قارمش — ئەیدە کر کر، کملر بار طاغن کرگز بارگزدە (ایشکدن بیبکای کروب صولتاغایغە بارغانلە صولتاغای طوروب قارشی کیلەدە کوروشەلر، خیری برقریغە تارتلا، اول آرادەایشکدنقولینەقورای طوتوب شمسی کرەدە) ای کوگارچنلرم ایسانگنە قایتدگزمی؟ (بارسی بلەندە کوروشەلر).

قارمش — ئەیدەگز شمسیتدای یوغـاری اوطرگز ئەلی (قولی بلەن اورون کورسەتە. خاتونلر، تورگە باروب ایدەنگە، باشقەلر اسکامیەگە اوطرغاندە قولینە برچیلاك کوتاروب میگلوبیکە کرە).

میگلوبیکە — (چیلاگون بر یاقغە قویوب ای بالاقایلرم، ایسانگنە قایتدگزمی (باردە آیاق اوستی طوروب میگلوبیکە بلەن کوروشەلر).

میگلوبیکە — بو کونلرنیدە کوروگەیازغان ایکان (باردە نعمانلرغە قاراب طورالر).

قارمش — قایا، ولی کیاو نیك کرمی؟

میڭلو بیکه — اول ئه‌لی آطلر به‌یله‌ب یوری.

قارمش — بیبی کمال قایا؟ کرسون، موندە منه آغالرون آیاق اوستی باصوب صیلاسون ایندی.

میڭلو بیکه — یارار یارار اولغنه براوزی قالماس ایندی (چغوب کیته).

قارمش — بیك ایسانگنه قایتدڭزمی؟ (بارسینه بر آوزدن) الله‌غه شکر.

قارمش — منه سین مینم آرسلانلرم قایتوبده کیلدیلر (اول آراده ایشکدن بیبی کمال کیلوب کره، نعمان طوروب آنڭ بله‌ن کوروشه‌ده اورنینه اوطره).

قارمش — قایا قزم آبز یگِتلرغه آچتقی صالوب بیر.

بیبی کمال — یارار (میڭلو بیکه آلوب کرگان چیلاکدن چومچ برله‌ن بر آغاچ صاوتقه آچتقی صالاده نعمانغه بیره، آنڭ آرتندن باشقه‌لرغه، شولای نوبت برله‌ن ایوده‌گی بار کشیگه آچتقی اچرته، باشقه‌لر سویله‌شه‌لر).

صولتاغای — خدای ایسانلك بیرگاچ بز قایتوبده کیلدك ئه‌لی.

قارمش — ایبو. منه شمسیتدای! آنالری زار جلاب یوریلر ایدی، منه قایتدیلر ایندی.

شمسی — خدای موندن صوڭ طنچلاب عمر ایتارگه یازسون ایندی.

خیری — خدایغه نیچك شکرانه قیلوب بتریك ایندی.

نعمان — خدایغه شکر دو کیلوب صوغشدقن قایتوبده کیلدك.

سلطانقای — اجلبز دشمانلر قولنده بولماغاچ بر نرسه‌ده کورمادك ئه‌لی (ایشکدن میگلوبیکه کروب) بالاقایلرم جوونا‌سگز بارمی؟

صولتاغای — (اورنندن طوروب) بار، بار (بیبی‌کمال آچتقی اچرتوب چغه‌ده چغوب کیته، صوغشچیلر طوروب چیشنه‌لر، کیوملرون چویگه، بورکلرون اسکامیه‌گه قویوب، صولتاغای بویاق کولما کدن، باشقه‌لری آق کیندر کولماکدن، جوونورغه چغوب کیته‌لر).

قارمش — هه‌ی خداینك رحمتی منه سین (اول آراده ایشکدن بیبی کمال کروب قولنده آش‌یاولقنی ایلنگه ایلتوب جایه. اول آراده ایشکدن ولیکای کیلوب کره).

ولیکای — السلام علیکم!

قارمش — (اورنندن طوروب) وعلیکم السلام، ئه قدا اوطر ئه‌لی.

ولیکای — ایسانلرمی سز، ایسانمی خیری جیگگای، شمسی ابی سینده ایسانمی (صوغوشچیلر ایشکدن کیلوب کره آلار آرتندن ولی‌ده کره).

ولیکای — (کولوب) منه بزنك صوغوشچیلر قایتوبده کیلدگز! ئه؟

نعمـــان —
صولتاغای — | (ایکسی برگه) اییو ایسانمی

ولیکای آبزی (اوچوسیده کوروشه‌لر).

قارمش — ئه‌یده‌گز تابنغه اوطرگز ئه‌لی.

نعمان — ئه‌یده لو بیزارلر اوطرگز (بارده تزلوب اوطرالر، قارمش قارت آیاق اوستی باصوب طورغانده بیبی کمال «بلون» کوتاروب کره‌ده طابنغه‌قویا اول. آراده ایشکدن میگلو بدرنی جیته‌کلاب میگلو بیکه کره‌ده) مونده قالغان ئه‌لی بر قوناغبز.

قارمش — (میگلو بدرنك قولندن طوتوب) هـ‌ءی، ئه‌یده قزم (سلطانقای یانینه ایلته، سلطانقای آرقاسندن سویوب یانینه‌اوطرتا. اول آراده قارمش‌قارت میچکه‌اوستنل‌گی‌اسکریپکه‌نی آلوب) ئه‌یده ولی کیاو آندن موندن قاپقالاده منه مونی صزدرا باشلارسك (اسکامیه‌گه قویاده میچکه‌نی ایده‌ن اورطاسینه سویراب کیتروب) قایا قزم منه مونی اوله‌ش (اوزی‌ده میگلو بیکه‌ده طابنغه اوطرالر، بیبی‌کمال نوبت برله‌ن، بر آغاچ صاوتقه صالوب میچکه‌دن بال اوله‌شه، باشقه‌لر سویله‌شه سویله‌شه آشیلر).

ولیکای — شولای تحبی بله‌ن، میگلوکای‌نی ئوتروب قایتدگزمنی ایندی.

نعمان — آلارنیغنه‌توگل بایتاق‌فرانسوزلرنکن باشینه جیتوب قایتدق ئه‌لی (قایسیلری جلبایه‌لر).

سلطانقای — آنڭ ئولوبر نرسه‌ده توگل، تیك طورغانده جغلاسگده اوله‌سك، جغلاسگده اوله‌سك.

خیری — ای ربم!

قارمش — هه‌ی، صوغش بیت اول ئولمسز بولامی صوك.

ولیکای — شولای فرانسوزلرنی مسکاودن اوچورتوبده قایتدق دیگن.

نعمان — جیتمیده قالدیلر، پشردك کنه.

قارمش — آنده بزنڭ عسکر کوب بولغاندر ایندی؟

صولتاغای — ایگی چیگی یوق، فرانسوزلر جوگورورگه‌ده بوشامادیلر.

نعمان — تورکم تورکم کیلوب صوغشالرده، یوق، بزنڭ قارشی طوروغه برده چدامیلر. فرانسوزلر اوزلریده آپتراغاچ «بوته‌نی نی بولسه اول ایدی، تیپتارلرنڭ سونگسی بله‌ن باشقردلرتڭ اوقلرینه برگنه توزار حال یوق» دیب ئه‌یته‌لردی (بیبی کمال بر قات بالنی اوله‌شوب بتره‌ده اسکامیه‌گه اوطروب طورا).

شه‌مسی — آلارده شولای سزگه اوق آطالرمی بالاقایم؟

سلطانقای — آلار اوقغنه‌توگل‌ئلله‌نیلر آتوب

آتوب قاریلرده، یوق بزگه قارشی چدی آلمادیلر.

خیری — ای ربم جانگزنی اوچ تو بینه‌توتوب یورگانسز ایندی، ئلله نیندی جفالر کوروب بترگانسزدر؟

نعمان — ئه‌ی خیریتدای آنده اوام ایسکه‌ده کروب چقمی، طب طنچ.

قارمش — قایا قزم صیلا صیلا (بیبی کمال اسکامیه‌ده‌گی بورکلرنی آلوب‌چویگه ئله‌ده طاغن بال‌اچرترگه طوتونا).

شمسی — خدای قوتقاردی ایندی، نیلر کورساگزده کورگانسز ایندی، مقصودگزغه جیتوب صاو، سلامت، قایتوب کوروندگز (ولی طوروب اسکامیه‌گه اوطرا).

قارمش — ئه‌یده کیاو صزدروب ییبه‌ر ئه‌لی، تحتدن فرانسوزلرنی قوغان کشیلرنڭ کوڭلی کوتارلوب کیتسون (میکلوبیکه طوروب چغوب کیته).

ولیکای — (نوبت جیتوب بیبی کمال بال بیرگانده) طوقته ئه‌لی مین مونده اوطرغاچ ایچه‌رم (اورنندن طوروب اسکامیه‌گه اوطراده بیبی کمال قولنده‌غی صاوتنی آلوب ایچه).

میکلوبیکه — (ایشکدن کیلوب کره‌ده) آش حاضر کرتیم‌می، ئلله آزراق طوروبراق آشیسزمی).

شمسی — آزراق صواو آلسونلر ایندی، بر

طوتاشدن گل آشاب اوطرووی چیتن بیت (اول آراده سلطانقای اورنندن طوروب کیته باشلی).

نعمان -- نیك آشامادكٔ ئەلی لوبیزار؟

سلطانقای — طاغی نی کیرەك (اسکامیه گه کیلوب اوطرا، بیبی کمال بال اولەشوب بترگانده برسیده آشامیلر)

قارمش -- قایـا قزم بو نرسەلرنی آلوب طوراسکمی؟

بیبی کمال — یارار (طابندن صاوتنی آشیاولقنی جیوب آلاده چغوب کیته، باشقەلر دعا قیلالر).

قارمش — (اورنندن طوروب) ئەیده ئەلی ولی کیاوصزدر (کویلەب) بز صوغشقه کیتكان چاقن انکایلر جلاب قالدی دیگكٔ (بارده کولەلر).

صولتاغای --- (اورنندن طوروب) ئەلی قارمش آبزی سینكٔ درت سورلمەگان ایکان (ولی اسکریپکەسون آلوب کویلی).

قارمش — هەی ئەلی مینم کوکٔلم اون جیدی یاشلـکـکنه (کولەلر،اسکریپه اوینی باشلی، ایرلر بارده اسکامیه گه تزلوب اوطرالر، قارمش قارت ایدەن اورطاسینەاوطرا، خاتونلر اورنلرنك قالالر، میگلوبدر آناسی یانینه کیلوب اوطرا، ولی اوینی).

قارمش — (قچقروب) بیبی کمال، بیبی کمال (ایشکدن بیبی کمال کیلوب کره).

قارمش — قایـا قزم بو بالنی ئولەشکەلەب

بتر ورگه کیره‌ك، (بیبی کمال یارار دیوب چغوب کیته‌ده، تیزگنه برظور طاباق آلوب کروب میچکه‌ده‌گی بالنی شوکار بوشاتا آندن چومچ برلن بر کچکنه آغاچ صاوتقه بولوب آلوب ئله‌شورگه توتونا، ولی طوقتاب طورا).

شمسی — نیگه‌او ینامادك بالاقایم، بیك کوکللی بولوب کیتکان ایدی.

ولی — منه بوته‌نلر قوشلوب اوز هنرلرون کورساتسه‌لر مین اوینیم.

قارمش — ئه‌یلگز ئه‌لی آرسلانلر، اوزوب اوزوبکنه ییبه‌رگز ئه‌لی.

صولتاغای — (نعمانلرغه قاراب) ئه‌یلگز ئه‌لی لوبیزارلر.

ولیکای — لوبیزارده‌لوبیزار دیوب سویله‌نه‌سز، نی دیگان‌سوز اول، ئلله بره‌ر «چین» آلوب‌قایتدگزه‌ی؟

نعمان — یوق چین توگل اول، منه صوغشده بزنی ماقطاب به‌یت چغارغانلر، شونده لوبیزینکی لوبیزار، مالادیتس مالادیتس دیب جرلیلر، شوکار کوره بزگه آنده لوبیزار دیوب یوردیلر.

ولیکای — ئه، آلای ایکان، مین ئلله بره‌ر چین‌می دیوب طورام.

صولتاغای — شولای دیوب ماقطاب طورغاچ طاغن نیندی چین کیره‌ك.

قارمش — ماقطارلق بولدره آلدکز میکان صوك (ایشکدن میگلو بیکه گروب خاتونلر یانینه باروب اوطره).

سلطانقای — صوغشماساق ماقطاماسلر ایدی ایندی.

نعمان — هه‌ی اتکای، اوزوب چغاردق. فرانسوزلر قایا کرورگه بلمه‌دیلر. آقللی دیب یورته طورغان ناپالیونلری آپتراب قالغاندی.

ولیکای — ناپالیون دیگانك کم؟

صولتاغای — فرانسوزلرنك پادشاه‌لری شول ناپالیون بیت ایندی (بیبی کمال بر قات بال اچرتوب چغه‌ده ایشك یاننده طورا).

قارمش — شول ناپالیون دیگانلر یمینی ایندی بزنك پادشاه‌نك تحتینه اوطرورغه تله‌گانی، قرچانغی.

صولتاغای — شول اوزی ایندی، اوزی تحت قایاده نی قایا، مالایغه مسکاودن چقغانده جانی ایسان قالوینه‌ده رضا بولغاندر ئه‌لی، به‌روب اوترسه‌لر بولور ایدی تحت.

قارمش — آساتقنه تحتکه اوطرورم دیب بلگان ایدی میکاننی؟ توقته ئه‌لی اوطرمی طور، ئه‌یك شولای بیك ماطورغنه کیلگان یولگدن قایتوب کیت ئه‌لی، ئه؟ (خاتونلر اوز آرا آقرونراق طاوش بله‌نگنه سویله‌شه‌لر، کوزلری صوغشچیلرده).

نعمان — اوزین بەروب اوترورگە ایدی، تابا آلماغانلر، آخری بوتەن کیومدە بولغان بوغای.

ولیکای — بوطوندن طوتوب آصارغە کیرەك ایدی دشماننی.

سلطانقای — ئلدە توبەایتکان ایندی، نیك کیلدم کونینە توشکان.

نعمان — ناپالیون «آخ بلمەدم، یالغشدم» دیوب ئەیتەدی، «مین آندە روسلرغنە دیب طورام، آندە تیپتار، بلە باشقردە بار ایکان، آلار بارون باشدوق بلسەم مسکاوگە توگل، رچەیەنك چیگنەدە بارماغان بولور ایدم، آلار بارون بلمەدم» دیوب ئەیتەدی (بارده جلمایەلر).

قارمش — ئە، اوتکاردیلرمنی، شولای بولور آلدن، آرتون ایسابلامی یورساڭ.

صولتاغای -- «کوزسز چبن کبك کیلەلردە کرەلر، کیلەلردە کرەلر، ئولمدن قورقمیلر نیتمیلر، ئەی اینتکدردیلر صوك» دیوب ئەیتەدی.

ولیکای — تحتکەاوطروب پادشاە بواماقچی بولغان ایدی، آشقما ئەلی.

قارمش — هەی بزنڭ آرسلانلر بز بار چاقدە پادشاەنڭ تحتن یاتلرغە بیرەبزمو صوك (اورنندن طوروب

نعمانلر یانینه باراده آلارنی برەم برەم سویه) رحمت سزگه رحمت منه جگتلر ایچماسام (بیبی کمالغه قاراب) قزم کیتور ئه‌لی بالـگنی، فرانسوزلرنی اوتقه یاغوب پادشاەغه خدمت ایتکان کشیلرنی اوز قوام بلەن صیلیم ئه‌لی (بیبی کمال صاوتقه بال صالوب کیتره)

قارمش — (بالنی صولتاغایغه بیروب) ئه‌یل کیاو اویناب ییبەر ئه‌لی (ولی اوینی، قارمش صاوتنی قزینه قایتارا، بیبی کمال بال صالوب بیره، قارمش سلطانقایغه آنك آرتندن نعمانغه ایچروب اۆرنینه اوطرا، ولی اوینی).

قارمش — (اورنندن تیزگنه طوروب) هەی شمسیدای سینك قولـگده قورای گورگانییم، بیر ئه‌لی (شمسی یانندن قورای آلوب بیره، قارمش قوراینی صولتاغایغه بیروب) سینی قورایگده صاغنوب بتـکان ایندی، اولده قارشی آلورغه کیلـگان (کوله‌لر).

قارمش — قای جیری کیتك ایکان دیوب طورام، قورای یوق ایکان، ئه‌یده‌گز ئه‌لی شادلقنی قوتلاب ییبه‌رگز ئه‌لی برگه‌لەب.

صولتاغای — اونتولغانـدر بیـت ایندی قارمش آبزی.

قارمش — هەی درتك، اوینا ایده اونتولا دیمنی؟

شمسی — نعمان بالاقایم، نعمان.

نعمان — (اورنندن طوروب) نرسه شمسیتدای

شمسی — تیگی صوغش بیەتون بلساڭز ئەیتکز ئەلی، بزدە ایشتیك.

صولتاغای — منەمنە، نعمان بلەن سلطانقای بلە طورغانلردر؟ قایتقاندە ئەیتوب قایتالر ایدی ئەلی؟

قارمش — اول ایسدەدە یوق، ئەیدەڭز ئەلی سزدە اوز هنرڭزنی کورساتڭز ئەلی.

نعمان — (سلطانقایغە قاراب) ئەیدە ایندی لوبیزار، بزدەنگنە اش قالماسون.

سلطانقای — کیلشدروب بوا ورمیکانصوك؟

قارمش — ئەیلە ئەیلە صالدرڭزغنە، ئەنەشمسی ابییکز قوشا بیت، اولی کشی قوشقاچ ئەیتەسز ایندی.

ولیکای — ئەیدە لوبیزارلاب قاراڭز ایندی (کولەلر).

نعمان — بزجرلی باشلاغاچ ولی سین اسکر یپکە بلەن قوشول.

ولی — کویکزنی بلوب بولسە یارار.

نعمان — سین بلە طورغان کوی بلەن ئەیتەبز (سلطانقای بلەن برگە بر طاقماق کویینە جرلیلر).

بز صوغشقە کرگان چاقدە بحیلەشدك بار بز
لوبیزینکی لوبیزار مالادیتس مالادیتس

کوب آقسه‌ده‌قزغانمادق تحت ایچون قانیز

(ولی اسکریپکه اوینی)

. . . .

فرانسوزلر کیلوب کرگان مسکاو دیگان قالاغه
بزنڭ عسکر کیلوب ییتکاچ آلار قاچدی دالاغه
اورامللرون طوطرسه‌ده فرانسوزلر مسکاونڭ
اون ایکی تیپتار بتردی فرانسوزنڭ عسکرن
ناپالیونغه تحت کیره‌ك اوز یرینه صیماغان
بزنڭ مسکاوگه کرگاچدن اولده. اوزن صناغان
فرانسوزلر تانودیلر مونده کیلگاچ اوزلرون
اوگده تیپتار صولك باشقرد تابالمایلر ازلرون
مسکاوگه‌ده کردك بز ناپالیوننی کوردك بز
لوبیزینکی لوبیزار مالادیتس مالادیتس
فرانسوزلرنی جیڭگانده ییرجیمروب یوردك بز
لوبیزینکی لوبیزار مالادیتس مالادیتس

(جرلاب طوقطیلر).

قارمش — منه‌رحمت آرسلانلرغه، منه رحمت.

وایکای — منه مونسی برلن کوڭلنی آچدگز

شمسی — بیگراك ماطور ایتوب چغارغانلر ایکان.

قارمش — فرانسوزلر ایشتسه آپتراب طورورلر ایدی، آلارنی تته ایکان.

نعمان — (صولتاغایغه قاراب) ئه‌یده ایندی

صولتاغای آبزی چیرات سیگا قالدی (صولتاغای ماطورغنه ایتوب قورای اوینی باشلی. برقدر اویناغاچ).

شمسی — قارمش! قارمش.

قارمش — (اورندن طوروب) نرسه بار شمسیتدای (صولتاغای اویناودن طوقتی).

شمسی — ایکی شادلق برگه بولسون ایندی، برگه بیرەم ایتیك.

قارمش — نیچك طاغن؟ ئەله بیورگه درتك بارمی (کولەلر).

شمسی — (جلمایوب) یوق اول توگل، سلطانقاینی کیاو ایتیك ایندی، بیبی کمالنی بیریك دیم.

قارمش — هەی بیرابزگنه، شوندی آرسلانلرغەدە بیرمەگاچ اول قزلر نرسەگە، دورت قزم بولسەدورتیسنده بیرورایدم ئەلی، رحمت شمسیتدای، بیریك بیریك.

شمسی — اوزلری رضا میکان صوك ئەلی؟

نعمان — مین رضا انکای! بیبی کمال! سز نیشلیسز؟ (آلار ایکسی بر آوزدن) بیك رضا، ملك قات رضا.

قارمش — خیری! قداغی بولاسك کیلەمی.

خیری — سزگه نیچك رحمتلر اوقوب بتریم ایندی، بو قدر صاناب حرمت ایتوب قز

بیر ورگه آطلوب طورغان ایچون، خدای ئلله نیلر بلەن حرمتلسون ایندی.

نعمان — سلطانقای بیر قولـكنی، كیاو بول.

(سلطانقای طوروب قواین بیره).

قارمش — منه یاڭادن طوی یاصیسز (تیگنك مونده یوگره، باشقەلرده طورا باشلیلر).

پرده توشه.

Государств. Баш. Центр. Публичная Библиотека
Национальная библиотека имени Ахмет-Заки Валиди
БИБЛИОТЕКА Başqortostan Yəək Kitap Palatahь Kətopxanahь Башкирской Центр. Книжн. Палаты

صباح کتبخانه‌سنده کلیتلی مقدارده

موجود تیاترو اثرلری

«دجال» ع. کمال ... درام ۵ پرده‌ده ۲۵ ق.

«... قهرمانلری» ... ف. دلویکین پیه‌سی ٤ » ۲۵ »

«چهچه‌کا...» ... کامیدیه ۳ » ۱۲ »

«خواجه ... چیلیک» ۵ » ۲۵ »

«...» ... ۱ » ۱۰ »

... کامیدیه ۱ » ۱۵ »

... ۲۰ »

... کامیدیه ۱ » ۱۰ »

...